

GAZETA TRANSILVANIEI

Director :
GAVRIL POP

Intemeiată la 1838 de GHEORGHE BARIȚ

Apare de două ori pe săptămână

Redacția și administrația:
BRAȘOV, STR. REGELE CAROL I
No. 56-58.
Telefon: 2440.

Duminică, 2 Martie 1941

Națiunea română este convocată în Adunare obștească plebiscitară

Textul decretului pentru convocarea Adunării obștești, Proclamația și declarațiile dlui general Ion Antonescu — Conducătorul Statului

Națiunea română este chemată Duminică, 2 Martie 1941, în Adunare obștească plebiscitară. Iată proclamația d-lui gene-

ral I. Antonescu, Conducătorul Statului, dată cu acest prilej:

prima aprobarea sau desaprobară, propagandă pentru sau contra, nu este permisă.

Nerespectarea acestei dispoziții se pedepsește cu cinci ani temniță grea. Constatarea infracțiunii se va face de orice organ investit cu paza ordinii publice și se va judeca de instanțele ordinare după procedura flagrantelor delictelor.

Art. 8. — D-nii Miniștri Secretari de Stat la Departamentul Justiției, Interne-

lor și Apărării Naționale sunt însărcinați cu executarea prezentului Decret și desăvârșirea operațiilor acestui Plebiscit.

Dat în București, 25 Februarie 1941.

Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului de Miniștri

General ION ANTONESCU

Români,

Istoria noastră străveche, cu tradițiile ei bătrâne, ca și suflul nou care străbate lumea, cer conducătorilor să-și întemeieze răspunderile pe voința poporului.

Credincios tradiției și comandamentelor istoriei noastre, dornic să dovedesc legătura poporului românesc cu obiceiurile politice sănătoase cari s'au așezat în lume, am hotărât să vă cer aprobarea voastră asupra guvernării mele dela 6 Septembrie și până azi.

Am luat conducerea țării în ceasuri de desnadejde și prăbușire.

Am purtat conducerea dealungul a șase luni de sbucium și de încercări neînchipuit de grele.

Pentru a duce mai departe povara Neamului, am nevoie de mărturia increderei voastre.

Nimic din ceace am săvârșit nu vă este necunoscut.

Numai piedicile fărimate și durerile nedrepte le-am ascuns în cugetul meu.

Ceea ce pot să vă spun este că guvernarea mea s'a întemeiat pe cea mai curată cinste și pe munca cea mai aprigă; că nimic din acțiunea mea n'a părăsit nici un drept al Neamului; și că am făcut tot ce un om putea încerca pentru a să păstrez Națiunii, Statului și fiecărui Român onoarea și liniștea, siguranța și averea, dreptul la muncă și la respect.

Cu credința în dreapta voastră judecată, vă chem să vă rostiiți cuvântul.

Trăiască Națiunea Română!

Trăiască Majestatea Sa Regele!

București, 25 Febr. 1941.

GENERAL ANTONESCU

Decret-lege pentru convocarea Adunării obștești plebiscitare

GENERAL ION ANTONESCU,
CONDUCĂTORUL STATULUI
ȘI PREȘEDINTELE CONSILIULUI
DE MINIȘTRI

În baza dispozițiilor Decretelor-
Legi Nr. 3052 din 5 Septembrie și No.
3072 din 7 Septembrie 1940;

AM DECRETAT ȘI DECRETAM:

DECRET-LEGE

Art. 1. — Națiunea Română este chemată în Adunare Obștească Plebiscitară Duminică, 2 Martie 1941, pentru a-și exprima aprobarea sau desaprobară asupra chipului cum Generalul Antonescu a condus țara dela 6 Septembrie 1940.

Art. 2. — Acolo unde votul nu se va putea aduna în ziua de 2 Martie, va continua în zilele următoare, comunicarea rezultatului fiecărei circumscripții județene plebiscitare trebuind să fie făcută până la 5 Martie a. c.

Art. 3. — Toți cetățenii Români de orice profesie, cari au împlinit 21 de ani, sunt obligați să ia parte la vot.

Evreii sunt excluși.

Art. 4. — Votul va fi pe față și se va exprima prin DA sau NU.

Art. 5. — Adunarea Obștească Plebiscitară va fi împărțită în atâtea circumscripții, câte județe și municipii sunt.

Exprimarea votului va fi organizată de

Comisiile județene și municipale, care se vor alcătui după cum urmează:

Prim-Președintele instanței locale de cel mai înalt grad (Curte de apel sau tribunal) ca președinte;

Rectorul Universității sau cel mai vechi director al școlii de gradul cel mai înalt din localitate;

Un reprezentant al circumscripției ales de preferință dintre ofițeri, foști combatanți, invalizi sau decorați de războiu.

Președintele Comisiunii Județene sau Municipale va organiza votul pe secții de votare în comunele care compun județul și circumscripțiile polițienești în care este împărțit orașul.

Art. 6. — Pentru centralizarea rezultatului plebiscitului și proclamarea rezultatului pe întreaga țară, se înstitue comisia centrală a Adunării Obștești.

Această comisie va funcționa la Ministerul de Justiție și se va compune din:

Primul Președinte al Inaltei Curți de Casație și Justiție, ca Președinte;

Președintele Academiei Române;

Un Președinte al Inaltei Curți de Casație, desemnat de Ministrul Justiției;

Primul Președinte al Consiliului Legislativ;

Rectorul Universității din București;

Secretar al Comisiunii este Directorul Afacerilor Judiciare din Ministerul Justiției.

Art. 7. — Nici o manifestare prin adunări, discursuri sau alte acte pentru a ex-

Declarațiile d-lui general I. Antonescu

ROMANI,

La capătul a șase luni de guvernare, de luptă și de suferință, mă înfățișez Națiunii pentru a-i cere judecata asupra faptelor mele.

La 6 Septembrie 1940 am luat asupra mea povara istoritoare a celei mai tragi-ce frământări și a celei mai zdruncinate epoci pe care a cunoscut-o istoria modernă a țării noastre.

Pe planul internațional, România se găsea zdrobită și singură.

Incheiere dramatică a unei politici ne-sincere, plătăm cu granițele sfinte ale Neamului, — zidite de martiri, de eroi și de dreptatea viforului național de veacuri — jocurile făcarnice și ușurințele cumplite, pe cari nu le-am putut opri la vreme.

Istoria neiertătoare va zdrobi sub cuvântul ei aspru pe vinovații prăbușirii noastre.

Părăsită de toți, neînțeleasă atunci, Națiunea Română și-a purtat Crucea pe Golgota păcatului nostru, sfâșiind trupul unui Neam curat, dar rău cărmuit.

În Septembrie, când am luat conducerea, frații noștri își părăseau vetrele strămoșești aprinse de credința românească și crucile morților lăsați de veghe în glia noastră trudită, sub privirile umilite ale ostașilor noștri condamnați la resemnare.

Nici o măsură serioasă nu fusese luată pentru părăsirea teritoriilor și pentru sprijinul chinuților pribeghi.

Pe plan intern, aceeași sfâșietoare dramă.

La capătul unei politici de trufie vinovată sus, de umilire, demoralizarea cea mai tristă,uciderea caracterelor dârze, a voințelor curate și o sfâșietoare descompunere națională.

La un pas de anarhie, cu frunțile inaugurate, cu inimile strănse, fără o oază de siguranță, Românii priveau cerul de furtună așteptând prăbușirea socială sau ocupafia străină.

ROMANI,

Cercetați în sufletele voastre, răscoliti-vă mintea și regăsiți aceste ceasuri sfâșietoare de desnadejde și de spaimă.

Și recunoașteți toți că aceste pagini umilitoare de istorie pline de fapte — pe cari le prevăzusem și împotriva cărora luptasem până la închisoarea dela Bistri-

ta — aceste pagini le-am primit cu scris de alții în cartea Neamului, în ceasul când Dumnezeu mi-a dat curajul și puterea să iau din mâna altora, în mâinile mele sbuciumate hrisovul Neamului.

De atunci am luptat ca un rob, ca să pot îndrepta, ca să pot ridica Țara.

Pe plan internațional, m'am trudit să recâștig Neamului încrederea, să-i apar prezentul cu onoare, să-i asigur viitorul drepturilor.

În Führerul Marci Germanii, acest ne-întrecut ziditor de lume nouă, acest om care a suferit pentru marea lui Națiune și a luptat ca s'o înalte la o glorie nepieritoare, am găsit cea mai mare, mai loială și mai dreaptă înțelegere.

Respectul său pentru dreptul de viață și onoare al poporului român, pentru ciuștirea României sănătoase și a bogățiilor ei, voința sa de a ajuta țărăimea română, — au fost temelile celei mai sincere înțelegeri, pe care sunt mândru că am încheiat-o ca să garantez viața Neamului, siguranța ordinii sociale și drumul viitorului.

Am găsit de asemenea, în conducătorul Națiunii Italiene, în Ducele Mussolini, toată sollicitudinea unui mare latin care a adus lumină peste întunericul unor despărțiri trecătoare, reinodând firul străvechei tradiții de unire.

Azi, România nu mai e singură. Granițele noastre, instituțiile sociale și viitorul românesc se reazămă pe acordul cu aceste mari puteri europene și al Japoniei, temelile lumii viitoare.

Am făcut tot ce se putea împlini pentru Ardealul sfâșiat.

Pe plan intern, m'am trudit să redau Națiunii puterea, unitatea, încrederea.

Am schimbat Domnia, am curățit treptele Tronului de slugi netrebnice și am fost mândru să văd urcând pe el tânărul vlăstar al Dinastiei Regale, Mihai I, lângă veghea curatei și încercatei Sale Mame, Regina Elena.

Am reorganizat Statul, am demobilizat, am asigurat munca și însămânțarea ogoarelor, am organizat economia, într-o vreme grea și turburată de război.

Am ajutat cu jertfe mari sute de mii de refugiați. Am întărit Armata, am dat ofițerului și soldatului sprijinul datorit, am mărit lefurile și pensiile funcționarilor, am sporit salariile muncitorilor, am dat 2 miliarde jumătate pentru agricultu-

(Continuare în pag. 6-a)

Minte și inimă românească

Un document important din timpul înființării presei cotidiene românești din Ardeal

O scrisoare a lui Diamandi I. Manole către Aurel Mureșianu după apariția cotidiană a Gazetei, la 1 Aprilie 1884, așa precum fusese anunțată în numărul dela 1 'anuarie 1884 —

Brașov, 2 Aprilie 1884.

Domnule Redactor,

Am fost totdeauna și sunt un călduros sprijinitor al presei

Drept probă pentru această aserțiune Vă amintesc numai, că împreună cu mai mulți amici de aici din Sibiu am conlucrat la înființarea unei tipografii și a unui ziar cotidian, care peste puține zile va apărea în Sibiu, cu scop de a înmulți falangele luptătorilor pentru drepturile și interesele națiunii subjugate.

Cu viață satisfăcătoare și sinceră bucurie am salutat „Gazeta Transilvaniei” când am văzut-o intrând în rangul ziarelor cotidiene sub neobosită conducere a D-Tale. Mi-am zis: când toate statele își perfecționează armele de luptă și mijloacele de apărare, oare singurii noi Români dintre Tisa și Carpați să rămânem pe lângă sistemele învechite și neperfectionate?

Arma noastră este condeiul, puterea noastră este puterea presei.

Presă și condeiul ne mai poate apăra și câștiga drepturile și pozițiunea, ce ne compete ca unei națiuni autohtone în vechia noastră patrie. De aceea noi Români trebuie să dăm importanță mai valoroasă presei și să ne ascuțim condeiele, pentru ca să putem combate zilnic pe toți acei transfugi politici, cari lucrează la desbinarea neamului românesc.

Cunosc părerile acelor, cari afirmă, că la noi Români nu este lipsă de ziar cotidian și nu se vor putea susține. Le răspund scurt, că aceia vorbesc în necunoștință de cauză și nu cunosc bine poporul românesc.

Un popor care în mai multe secole și până în ziua de azi a fost și este apăsat și maltratat într'un mod barbar, și care cu toate acestea cu sudoarea feții sale, trăgându-și chiar pâinea dela gură, și-a înființat din contribuiri mărinimoase școli în toate comunele rurale, mai multe liceuri și gimnazii, biserici și seminare și le susține din contribuțiile sale;

Un popor, ce și-a creat la Metropoliile din Blas și Sibiu fonduri de mai multe milioane tot numai din contribuțiile sale;

Un popor, care și-a creat „Asociațiunea Transilvaniei pentru literatura și cultura poporului român” și a înzestrat-o cu fonduri considerabile, din care se distribuie stipendii anuale pentru junimea studioasă;

Un popor, ce a format reuniunile fe-

*) Incepând cu numărul de față vom da publicității o seamă de documente cari privesc viața „Gazetei Transilvaniei” în lungul ei sbucium istoric, apărute în diferite reviste și publicațiuni din țară, datorite dlui Aurel A. Mureșianu, o parte, iar altele extrase din colecția Gazetei și din manuscrisele ce ne stau la îndemână.

meilor române din Brașov și zeci de alte reuniuni în toată țeara cu chemarea de a lumina sexul frumos și din cari unele dispun deja de fonduri însemnate;

Un popor care a creat la Brașov, Cluj, Sibiu și în alte locuri reuniuni pentru promovarea meseriilor între Români și subvenționează tineri la învățământul industriei;

Un popor, care a întemeiat în toată țeara mai multe reuniuni de gimnastică și cântări;

Un popor care a adunat un fond însemnat pentru întemeierea unui teatru național;

Un popor care susține atâtea societăți fondate de tinerimea studioasă pe la universitățile din țeară și străinătate; etc. etc.

În fine un popor, care mai erii, alaltăcri la un simplu apel a subscris consorțiului nostru pentru înființarea unui ziar cotidian și a unei tipografii suma de patruzeci mii fiorini;

Un asemenea popor, care a adus asemenea sacrificii bănești nu în decurs de secole, ci în intervalul scurt de două, trei decenii pentru cultura și înaintarea sa, să nu fie oare capabil, să nu fie oare în stare să susție două, trei ziare cotidiene?

A susținea contrariul este a fi espresiu-ne celui mai cras pesimism; căci cu istoria în mână desfid pe oricine, să-mi arate care popor din Europa lipsit de clasa influentă a aristocrației, fără prinți, conți și alți boeri, ci purtând secole întregi jugul robiei, a fost în stare să aducă sacrificiile, ce le-a adus opinca românească dintre Tisa și Carpați pentru înaintarea neamului său.

Orbi sunt toți aceia, cari nu cunosc încă aptitudinile poporului românesc și nu știu să aprecieze noblețea și generozitatea neamului nostru, căci numai un popor înzestrat cu astfel de simțăminte nobile este capabil să aducă astfel de sacrificii pe altarul națiunii sale, și încă tocmai aflându-se în cea mai tristă situațiune.

Dar mai orbi sunt toți aceia, cari n'au încredere în puterea de viață și în viitorul acestui valoros popor.

Eu am firma convingere, că poporul nostru precum proteje ori ce întreprindere salutară și folositoare, va susținea ori ce ziar, care luptă pentru programa națională și adevăratele sale interese.

Să urmărim numai exemplul părinților noștri, să călcăm numai pe urmele antecesourilor noștri, să contribuim fiecare după puterile sale și să luptăm cu toții împreună umăr la umăr în unire frățescă desbrăcați de toate interesele personale și secundare, pentru un singur scop înalt și sublim: pentru înălțarea poporului românesc. Atunci ne vor respecta toate națiunile străine culte, și împreună cu ele și adversarii noștri. Atunci vom fi siguri, că ne vom lupta și asigura o soartă mai bună națiunii noastre.

Vă felicit din inimă, Domnule Redactor, la începutul unei întreprinderi și Vă ală-

Mărginenii

...Tot în urmă
După turmă
Prin muncel de freamăt mult
Plânsu-apeilor lăscult...

I 'ntâlnești adesea 'n târg
Părul „chică” pân' la umăr;
Fața smeură în păr
Tot socot la oi și număr.

Când aud toamna în șuer
Cum descălecă în fum,
Trag o doină tristă 'n fluer
Și s'astern încet la drum.

Ies poiana până 'n multe,
Unde soarele străluce,
Turma 'ntreagă ingenunche
Și vâtafu-și face-o cruce.

Pleacă 'ncetinel la vale
Cotind plaiul după dungă;
Noaptea 'n urma lor pe cale
Se zorește să-i ajungă.

Luna cu privirea-adâncă,
Ca un talger plin de aur,
Răzimată sus de-o stâncă
I-urmărește 'nspre coclaur.

Carul cu oiștea frântă,
Clătînd din loc în loc,
Drumu-Robilor frământă
Peste cer cu roți de foc.

Sub steaua feerică
Vatra satului e stînsă,
Numai la biserică
Arde-o candelă aprinsă.

ION HAMBĂȘIAN

DE TOATE

TORPILA, — UN SUBMARIN ÎN MINIATURĂ

Dacă vizităm o fabrică de torpile, constatăm că fabricarea unei torpile necesită o muncă minuțioasă de o precizie extraordinară. Privită mai atent, fiecare torpilă este un adevărat submarin în miniatură. În momentul când părăsește țeara tunului cu care a fost trasă, torpila își croiește, prin forță proprie, sub apă drumul în contra vasului inamic. Pentru aceasta, torpila este prevăzută cu un motor și anumite aparat, cu ajutorul cărora se fixează dinainte direcția torpilei. Cu cât aparatele și motorul cântăresc mai puțin și consumă mai puțină energie, cu atât torpila poate duce o încărcătură mai mare de explozibil și cu atât mai nimicitor este efectul ei. Motorul și aparatele trebuie să ocupe cât mai puțin loc; ele trebuie să fie deci pe cât posibil de mici, ceea ce necesită o prelucrare minuțioasă și cât mai precisă a fiecărei piese în parte.

AVIONUL POPULAR „WN 16”

N'ar fi oare ideal ca toți amatorii de sbor să-și poată cumpăra un avion care să coste numai 5000 de mărci (300.000 lei), care să aibă 35 h/p, să se ridice până la 3600 m. înălțime și să aibă o viteză de 160 km. pe oră, într'un cuvânt un avion

tur totdeauna și prețul de abonament pe un an de zile la ziarul D-Voastră pentru 10 numere; un număr m-l veți trimite mie ca și până acum, iar celelalte 9 numere le veți distribui gratuit la 9 comune sărace bisericesti românești fără considerațiune la confesiune.

Strângând-ți mâna cu frățescă dragoste, rămân al D-Tale devotat amic
DIAMANDI I. MANOLE

la îndemâna oricui, popular? Avionul acesta nu mai este un lucru de domeniul fanteziei; el există astăzi. În scurt timp, sute de particulari vor putea avea avionul lor, așa cum astăzi au un automobil. Avionul „WN 16” este o reușită construcție a inginerului austriac Erich Meindl. Aparatul dispune de un motor Stern, cântărește 550 kg., măsoară 7,50 m. în lungime și 10 m. în lățime. Se ridică până la 3600 m. și poate duce cu sine benzină pentru trei ore de sbor. Motorul este așezat la spate, iar avionul are trei roți. După terminarea războiului, se va începe construcția în serie a acestui avion popular.

ȘCOALA PENTRU MAME

La Viena au luat ființă, începând din anul 1938, mai multe școli pentru mame. Astăzi, fiecare circumscripție a Vienei are școala ei proprie. Este îmbucurător faptul că la aceste cursuri participă femei de toate vârstele și din toate clasele sociale. Astfel, la cursul pentru îngrijirea sugacilor au participat 4800 de femei, 2700 de femei au învățat cum să facă lucruri noi din haine vechi. Alte 800 femei au participat la cursurile de cusut. Cifra totală a femeilor care au urmat la aceste școli se ridică la 10.000.

FORTA VITALĂ A COPILOR NĂSCUȚI ÎNAINTE DE VREME

În școlile germane s'au făcut cercetări în privința forței vitale și capacității intelectuale a copiilor născuți înainte de vreme. S'a constatat că nu există nici o deosebire între copiii născuți înainte de vreme și cei născuți la termenul normal. Multe personalități celebre au fost născute înainte de vreme și au ajuns totuși la o vârstă înaintată. Așa, de pildă, Darwin a murit la 73 de ani, Cuvier la 63, Voltaire la 84 ani, Newton la 85 ani. În seria personalităților celebre născute înainte de vreme trebuie citate și Victor Hugo, J. J. Rousseau, L. Lamartine și Napoleon I.

Vizita Impăratului Iosif al II-lea în regiunile Brănene

Șar întâlnim o personalitate istorică a cărei amintire să fie umbrită de o mai tragică neînțelegere ca aceea a împăratului Iosif al II-lea. Profund tragică, pentru că a fost creată, în egală măsură, atât de admiratorii, cât și de detractorii săi. Primul s'au străduit, cu bună credință, o-prindu-se la anumite aspecte cu totul exterioare și neconcludente ale vieții și domniei sale, să ni-l arate ca pe un ideolog liberal și burghez, plin de cele mai nobile și frumoase năzuințe, lipsit însă de cunoașterea și simțul asprelor realități, încercând să reformeze un imperiu, ce reprezenta o lume, conform ideilor raionaliste și libertare, tolerante și filantropice, așa cum le înțelegeau mai ales ei, urmașii din secolul trecut. Ceilalți s'au încumetat, cu foarte multă reacredință, pentru că apărau poziții interesante, să ni-l prezinte ca pe un tiran mărginit, neînțeleător al împrejurărilor, instituțiilor și

obiceiurilor crescute organic, produse ale unui trecut îndelungat, hotărît să niveleze toate deosebirile naționale și de structură, pentru a-și impune pofta nemărginită de stăpânire, printr'un absolutism și germanism artificial și unificator. Cu cât se vor cunoaște însă mai bine propriile sale mărturisiri, cu atât se va risipi mai repede și mai definitiv valul de neînțelegere, care-i nedreptățește memoria, spre a-l reda conștiinței publice, așa cum a fost într'adevăr, cu meritele și scăderile sale, supus fatalității epocii și împrejurărilor în care a trăit. Căci Iosif al II-lea a fost un mare învins al vieții, silit să renunțe, pe patul morții, la tot ceea ce-i era drag, la tot ce formase însăși conținutul activității sale neobosite, la cele mai îndreptățite și sever verificate convingeri, ce urmărea să redea, într'o formă autoritară, bazinului dunărean liniștea și siguranța necesară, sub o conducere unitară, capa-

bilă să întroneze mai multă dreptate socială și bună înțelegere națională.

Este adevărat că nu poseda fantezia și intuiția genială a marilor inițiați și precursori, avea în schimb conștiința răspunderii monarhice în cel mai înalt grad, ce nu pregeta să suporte cele mai mari oboșeli spre a câștiga, prin informație proprie, o cunoaștere documentată și cât mai exactă a stărilor adevărate din întinsul său imperiu, dispus chiar să renunțe la anumite măsuri, dacă se convingea că împrejurările le sunt potrivnice. Nu-și dădea seama însă că statul era prea îmbătrânit și că nu mai putea fi regenerat decât din afară, factorii interni, potrivnici unei raționale însănoștiri a vieții de stat prin eliberarea țărâniei de apăsarea și exploatarea privilegială, fiind prea puternici, ca să mai permită transformarea dorită și urmărirea de el.

Din această cauză, cărmuirea sa n'a fost scutită de contradicții dureroase și nedreptăți sângeroase, cum a fost, de pildă, înăbușirea sălbatecă a revoluției lui Horia din partea straturilor nobiliare maghiare, la care împăratul a fost constrâns să asiste, fără să poată interveni într-o părare a celor persecutați, din cauza con-

plicațiunilor externe. De altfel, forma absolutistă a monarhiei își epuizase rodnicia, fiind depășită de vremuri, chiar și o personalitate de proporțiile lui Frederic cel Mare al Prusiei neputându-i conferi o trăinicie care să-i dea puterea să poată suporta încercările grele la care o vor supune energiile noi, deslănțuite de revoluția franceză, concretizate în imperiul napoleonian. Dacă domnia lui Iosif al II-lea s'a terminat printr'un eșec, aceasta nu se datorește atât personalității sale, cât mai ales împrejurărilor generale de atunci. Marele său gând însă, de a consolida centrul european, i-a supraviețuit, pentru că corespunde unei nevoi prea înrădăcinată a acestei regiuni.

Reluat, spre a încerca să-l realizeze, în alte forme, atât de cancelarul Metternich, cât și de înverșunării săi adversari politici, reprezentanții curentelor revoluționare dela 1848 în parlamentul dela Frankfurt, susținut cu sinceră căldură și de cele mai alese personalități politice românești, ca Ion Maiorescu, Mitropolitul Andrei Șaguna și Aurel C. Popovici, el pare a fi rămas definitiv compromis și condamnat, din cauza împotrivirii nobilimei maghiare, la cauza arhiducelui Francisc Ferdinand, spre a reînvia astăzi cu mai

Gânduri din Scriptură

La începutul postului

Ne aflăm, iubite cetitor, la începutul postului mare. În rânduiala creștină, postul înseamnă o viață nouă sufletească, împreună cu înfrânarea trupului.

Imi pare că nu este poruncă a Scripturii, care să fi fost mai mult răstălmăcită, mai mult ocolită cu fel de fel de scuze, decât porunca postului.

Ba că postul e un „obicei învechit”, care nu cadrează cu lumea „emancipată”, ba că e împotriva sănătății trupesti, sau că a nu mânca anumite mâncări nu contribuie cu nimic la desăvârșirea omului, sau că „mâncările de post sunt mai scumpe decât cele de dulce” și multe alte scuze pentru cei ce vor să fugă de împlinirea acestei porunci sfinte. Cât de ușor se scuză omul când e vorba să împlinească o poruncă a lui Dumnezeu. Dacă îi prescrie medicul regim, îl ține cu strictețe, pentru că îi e frică de moartea trupului și nu ține postul prin care poate scăpa de moartea veșnică a sufletului.

Și toate aceste scuze pornesc din faptul că omul nu înțelege că postul, deși pornit dela restricțiunea dela unele mâncări, nu se rezumă numai la atât, ci folosește această privațiune numai ca o temelie, ca un început pentru desvoltarea unei trăiri creștine mai intense. Postul este, înainte de toate, „o atitudine sufletească”. E mijlocul prin care se restabilește în om armonia paradisiacă.

În vremea adevăratului post, Dumnezeu este stăpânul omului. De El ascultă sufletul și după suflet se oricaută trupul. În vremea cealaltă a vieții de multe ori se inversează această ierarhie. Sufletul e adeseori robul poftelor trupului și împreună uită pe Dumnezeu.

Oricât ar părea de „învechită” și necorespunzătoare porunca postului, pot să spun că ea e tot atât de valabilă și necesară pentru omul de azi, pe cât de necesară și rodnică a fost în marea transformare pe care a adus-o Hristos sufletului omenesc. Postul nu este necesar numai pentru dobândirea mântuirii veșnice, ci și pentru păstrarea sănătății. Cu drept cuvânt spune un vestit doctor că, noi în partea a doua a vieții plătim greselile împotriva postului din partea întâi a vieții.

Postul este școala înfrânării dela rele și împreună cu rugăciunea sunt armele puternice ale sufletului, prin care biruim pe dușmanul fericirii noastre și ne smulgem din lanțul păcatului. Deaceia Mântuitorul, după vindecă un demonizat, pe care Apostolii nu l-au putut tămădui, zise: „Acet fel de demoni nu se poate scoate decât prin post și rugăciune”.

Porunca divină a postului are două părți care nu se pot despărți: o parte privitoare la trup și alta privitoare la suflet. Era rău postul fariseilor și al cărturarilor, că era făcut numai pentru lauda oamenilor, dar mai rău facem noi când îl nescotim cu totul.

Postul adevărat are o parte negativă și alta pozitivă. Ca să vorbim în termeni mai obișnuși, putem spune că postul este

pe deoparte mijlocul de reducere, „de conversiune” a fărădelegilor, iar pe de altă parte el trebuie să constea dintr-o abundență practicare a faptelor bune. Vai cât de mult a iubit lumca, acum câțiva ani, „conversiunea datoritiilor” bănești, și cu câtă greutate se decide pentru „conversiunea” fărădelegilor în fața lui Dumnezeu. „Postul fără fapte bune e ca o nucă fără miez”. În zadar te lauzi că postești, dacă în ziua de post n'ai redus numărul gresalelor tale și dacă n'ai făcut o faptă bună, dacă nu te-ai „înavușit în Dumnezeu”.

Pentru păcătoși, postul este mijloc de iertare a păcatelor, pentru cei slabi în virtute mijloc excelent de întărire, pentru cei rățaciți cale de îndreptare, pentru pierduți barca de salvare, pentru cei buni îndreptar de sfințenie — căci coroana sfințeniei se câștigă prin post — și pentru toți mijloc de mântuire.

Așa după cum creșterea unei plante frumoase cere un anumit mediu, tot astfel viața virtuoașă are ca cel mai prielnic mediu de prosperare postul. Lăcomia și îmbuibarea fac viața omului apăsătoare ca un cer plin de nori gri, postul adevărat produce trezirea sufletului și însenițează viața prin preocupările înalte care i le prilejuește sufletului.

Când te afli, iubite cetitor, în fața unui mare palat și dorești să intri în el ca să-i vorbești stăpânului, în pragul lui, în fața scârilor, o tresărire deosebită furnică în-treg trupul și tot felul de gânduri năvălesc în minte.

Oare cum mă va primi stăpânul palatului? Cum să mă port? Cu ce voi începe? Și mai ales care va fi rezultatul vizitei mele?

În fața unui asemenea mare palat, al cărui stăpân veșnic este Dumnezeu, ne aflăm noi în preajma sfântului post al Păresimilor. Scara, care duce în salașurile neîntunecoase ale acestui palat al învierii și al vieții veșnice, este sfântul post, pe care ni-l pune în față Biserica și ne îmbie să-l urcăm cu atenție, oricine am fi și oricel rang am avea.

Nu poți vedea și nici nu poți gusta toată frumusețea și bucuria împărăției cerești, până nu simți aici frumusețea și bucuria acestei „intrări” și apropierei de mormântul cel de viață al Domnului.

Am putea numi postul scara principală care duce în împărăția lui Dumnezeu. „Scara regală”, pentru că pe ea a umblat și a sfințit-o însuși Impăratul Cerului, Mântuitorul. Căci el nu numai ne-a poruncit să postim, ci însuși a petrecut în post și rugăciune patruzeci de zile și patruzeci de nopți. În tot decursul acestui post, gândul să ne fie cât mai des la Iisus, la mântuitoarele lui Patimi, să simțim în suferința noastră Crucea răstignirii Lui, să murim păcatului împreună cu El, pentru că împreună să și înviem.

Preot VASILE COMAN

multă putere și a se impune ca una din temelile principale pe care se va reclădi Europa înouă.

Fragmentul, pe care-l publicăm în traducere, conține, sub aspectul mărunț al faptului cotidian, încă o dovadă hotărâtoare a grijii deosebite pe care o pune împăratul ca să cunoască, în amănunte, printr-o minuțioasă cercetare la fața locului, aspectul real al problemelor și confirmă, din nou, adevărul esențial al unității naturale și indisolubile a țărilor românești, ce nu poate fi înfirmat de nici un fel de tăgăduiri, oricât de vehemente și stăruitoare ar fi. Legătura organică, străn-

să și tradițională a Transilvaniei și, deosebi, a regiunii Țării Bârsei cu Țara Românească, cu ținuturile dela Gurile Dunării apare, în însemnările sale, așa de puternică, încât autoritatea de stat se vede constrânsă să retragă cordonul de pază sanitară dela graniță, scoțind de sub controlul autorității sale toată regiunea Brăneană, pentru că existența populației însăși era condiționată de liberul ei acces peste munți, de legătura multiseclară care a menținut contactul neîntrerupt între populația românească, pe ambele versante ale Carpaților.

C. SASSU

Notițele informative ale Monarhului

6 Iunie 1773. — Dela Tohan prin Bran, o trecătoare cu un drum pentru căruțe în Muntenia. La intrarea trecătorii, un castel de munte întărit cu ziduri simple și cu garduri de pari înfipși în pământ. În fața simplului canton de carantină (pichet de graniță) de aci trece un însemnat schimb comercial, mai ales în alimente și lână de oaie. Acest pichet împiedecă libera intrare în Transilvania a așa numiților colibași, care locuiesc în număr de

aproximativ 720 familii, în bordee singuratece, pe o întindere de 1 1/2 oră, pentru că majoritatea mijloacelor lor de subsistență se află în Țara Românească. Stând în strănsă legătură cu locuitorii de acolo, sunt totdeauna suspecți din punct de vedere sanitar, deoarece, de cele mai multe ori, ciurma a pătruns mai întâi prin ei în Ardeal; neputând fi serios supravegheați din pricina locuințelor lor respirate, s'a făcut, la sfârșitul anului 1771, propu-

Transilvania sau Ardealul?

A pune întrebarea cum trebuie să numim această veche regiune românească, nu mi se pare un lucru superflu. Care dintre cele două apelături, în mod egal de răspândite, are o justificare mai mare la viață? Iată ceea ce foarte puțin se întreabă. La un moment dat ni s'a cerut de către autoritatea didactică superioară care era Ministerul Educației Naționale, să nu mai folosim, în scris și în vorbire, decât numele de Transilvania. Lumea a continuat însă a spune Ardealul și lucrul trebuie înțeles; limba nu se poate dirigu prin regulamente și dispoziții. Gramatica însăși trebuie să țină seamă de realitatea limbii vorbite, ea fiind nu ceea ce cred gramaticii, o colecție de dogme severe, ci ceea ce ei uită prea des numai o colecție de constatări trase din experiență, din viața limbii care nu se încovoaaie legilor puse, ci impune ea legile-i proprii.

Totuși nu e oșios a ne întreba dacă e mai bine să ne numim transilvăneni decât ardeleni. Eu așa cred că ar fi mai bine.

E drept că Ardealul nu poate fi scos din vorbire. El dovedește, prin popularitatea și răspândirea lui, puterea de asimilare a românismului într-un spirit. Cuântul acesta, de origine străină, luat dela niște cutoptori, a fost încetățenit, dându-i-se o formă românească și o rezonanță plină de simboluri și de gravitate. Ardealul și Ardelenii circulă și ele nu pot fi eliminate prin niciun decret, dovadă că nu putere de sugesție și putere de înrădăcinare, dovadă că ceea ce a fost străin în punctul de plecare, nu mai este, pentru că a fost pe deplin asimilat și transformat în bun spiritual românesc. Să lăsăm deci poporul să spună Ardealul, să lăsăm să spună toată lumea astfel.

Și totuși... Ceea ce este permis să facă toată lumea, nu-i este permis intelectualului unei nații. Fiindcă intelectualul nu este toată lumea. El este pe deasupra ei. Și pentru un intelectual folosirea cuântului Transilvania mi se pare de-o semnificație deosebită!

Fiindcă acest cuvânt latin, e dovada însăși a latinității noastre pe acest colț de pământ. Și noi trebuie să ne afirmăm totdeauna ca Români, dar și ca Latini. A întrebuința cuântul Ardeal, înseamnă a te supune curentului popular și a-l urma; înseamnă a fi numai om. A întrebuința cuântul Transilvania, e a te afirma ca intelectual, adică a-ți impune printr'un act de voință un cuvânt care este, prin origina lui un stindard, o lozincă, un imperativ.

Transilvania nu e un cuvânt de fabricație recentă. El e cuântul vechilor documente latine ale evului-mediu, acele documente pe care și cuceritorii asiatici au fost siliți să le scrie într-o limbă care nu era a lor, dar pe care nu puteau s'o ignore decât voiau să rămână în cadrul Europei. Numai foarte târziu, în sec. XIX Ungurii au început a spune Transilvaniei altfel. Transilvania din documentele evului mediu este dovada pe care involuntar o făceau stăpânii vremelnici ai legitimității latinității în acest loc.

A spune deci Transilvania în loc de Ardeal e mai mult decât o ambiție sau un gust personal: este afirmarea voluntară a unei idei, este proclamarea conștientă a unor drepturi istorice. Ori, naționalismul nu se face decât prin conștientă și prin afirmare voluntară. Transilvania este deci cuvântul și formula noastră națională. Poporul poate spune cum vrea. El e o masă amorfă. Intelectualii însă sunt depozitarii

6 luni dela moartea lui

GAVRIL POP

La plecarea noastră îndurerată din Cluj, am lăsat în urmă un mormânt proaspăt și o cruce care înseamnă trecerea dincolo de vămile vieții a inv. director Gavril Pop, tatăl camaradului nostru de scris și directorul acestui ziar. d-rul Gavril Pop. Ne sunt încă proaspete în minte acele dramatice întâmplări, agitația și disperarea care cuprinsese omenii și exasperantele semne de întrebare care se puneau; dar peste toate plutește ca o flămără de doliu trista rămăncere a aceluia care a fost inv. director Gavril Pop.

Fire nobilă și sensibilă, crescut în evanghelia naționalismului robust și descendent al unei autentice familii grănicerești, inv. dir. Gavril Pop, care a purtat în adolescență în marele lui suflet idealul izbăvirii din aspirarea milenară, a căzut sub greutatea implacabilă a comunicării verdictului dela Viena. A visat prea frumoase lucruri despre destinul țării noastre și a crezut prea mult în dreptatea istorică pentru că la 30 August 1940, când cumpăna dreptății s'a inclinat atât de hain în favoarea dușmanului, să nu rupă echilibrul unei vieți trăită în prederile celei mai aspre renunțări și în disciplina celor mai înalțătoare virtuți.

Gavril Pop, a fost un ardelen cu o viață pilduitoare. Invățător în Prislopul lui Rebreanu mai întâiu, apoi director inv. în comuna natală Cuzdroara, iar la urmă în Cluj, figura lui zâmbitoare și excesiv de amabilă, ne apare și acum înainte cu toate aducerile aminte din scrisul nostru cotidian clujan.

Venea des în redacția noastră. Agitați și tulburați de problemele zilei cum eram, trecerea lui pe lângă tinerețea noastră orgolioasă și cinică avea darul să însenineze atmosfera și să ne redice limpezime în judecată. Gavril Pop, era un om în preajma căruia nu puteai să infrunți cu impertinență dreapta gândire, deoarece el aducea o doză imensă de bunătate și optimism în tot ceea ce spunea. Era omul echilibrului, deși în viață avusese parte de crunte lovituri și de puține răspătiri.

Acum, când se împlinesc șase luni dela trista lui stingere, ne aplecăm genunchii și blângem prematura despărțire.

Sufletele noastre bânuite de aspre furtuni și transfigurate de sensul care ne va duce mâine înspre locurile lăse în urmă în Septembrie, îi aduc buchetul celei mai curate prețuri și evocări, iar pe mormântul rămas atât de paștic în toamna anului 1940, legământul că ne vom întoarce.

Gavril Pop a rămas la Cluj, stălp de foc, menit să ne lumineze drumul reîntoarcerii. (gst.)

unei conștiințe și ai unei voințe care sintetizează forțele naționale. De aceea, a spune peste tot Transilvania și Transilvănenii, mi se pare a fi o datorie, a noastră a intelectualilor. E a suna mereu o trâmbiță din care nu iese o simplă melopee populară, ci o melodie intelectuală de calitate superioară.

Transilvanic! În numele tău sonor și metalic foșnesc frunzele de aramă ale cordurilor noastre, se sfarmă ciocotele de fier ale apelor noastre, cântă aspru cântecele noastre de pitejie, dar mai ales se conturează profilul sever al legionarului roman, singurul îndreptățit a te stăpâni în veci! OCTAV ȘULUȚIU

nerca, ca să fie concentrați în patru sate obișnuite, iar cordonul sanitar să fie împins până la extremitatea graniței către Țara Românească. Această măsură n'a dat însă rezultate bune, căci așa au dobândit colibașii accesul liber în județul Brașov și în părțile interioare ale Transilvaniei. S'a hotărit deci să se cerceteze cum s'ar putea preveni pericolul pe care-l reprezentă ei pentru starea sanitară a țării.

Dela Bran până la granița Țării Românești, 2 ore, înapoi la cantonul dela Bran, 2 ore, de aci până la cel dela Râșnov, 1 1/2 ore, iar de aci până la popasul de noapte, la Brașov, 1 1/2 ore.

IMPRESIUNILE LUI IOSIF II.

Dimineața, la ora 5, am ascultat slujba religioasă după liturgia unită, apoi am plecat cu trăsurile la Bran. Aici ne-am urcat pe cai, mergând călare deadreptul până la stațiunea de carantină; aceasta nu este prea bine clădită; se găseau în interiorul ei numai 26 persoane în carantină, între care unii reveneau în țară, așa, un dezertor dela husarii grănicerești, altul din infanterie, însăfârșit unul din regimentul Nugent, care a fost caporal și în

armata rusească și nu poate descrie îndejduns reaua întreținere ce domniește în această armată. Bătrânul medic Brukman pare a fi un bun și înțelept practician; a fost întrebuințat până acum de 5 ori pentru combaterea epidemiilor de ciumă; el mi-a spus că și doctorul Schenot (Chenot) aceleași lucruri asupra măsurilor de siguranță, anume că, în afară de separarea bolnavilor și distrugerea tuturor felurilor de îmbrăcăminte, toate celelalte măsuri nu sunt eficace.

Prin acest pas trec, mai ales, următoarele mărfuri: lână, miere, untură topită, piele de marochiu, piei argășite și alte piei neprelucrate. Carantina se menține încă 42 de zile, nu fără a provoca mari pagube comerțului. Am scris deci în această chestiune conțelul Bethlen, întrebându-l dacă e îndreptățit să reducă, în aceste timpuri favorabile, termenul de carantină sub 21 de zile. În caz că nu e singur îndreptățit să ia această măsură, să facă imediat, în numele meu, un raport scris Deputațiunei Sanitare Aulice la Viena.

Apoi, am trecut cărări dincolo de canton, îndreptându-ne imediat la stânga, în valeda lui Șimon până la capătul ei; în

Insemnările unui gazetar italian

In celatea „Husarilor Mortii”
Lupta uriașă a submarinelor atlantice italiene împotriva marinei engleze

Scrind despre cetatea submarinelor italiene din Atlantic, nu înseamnă nicidecum că desvăluim un secret militar. Numele acestui centru este compus din două cifre tainice, pe care cenzura ne oprește să le citim. Emblema cetății este un delfin de aur deasupra unui A cu coroana regală. Submarinele care luptă în Atlantic poartă aceeași emblemă.

Că să ajungi la X, sunt două căi. Într-ia, cea mai riscantă, prin strămoșia Gibraltar — cale urmată de obicei de submarinele noastre. A doua trece prin Germania și Franța, cale întruvinată de cei ce se întorc pentru rațiuni de serviciu sau în concediu. Mai există și o a treia cale spre X, dar aceasta e și mai primejdioasă decât aceia a strămoșii Gibraltarului. Este drumul eroic și al biruinței, drumul de întoarcere al submarinelor noastre, după ce s-au îndeplinit grelele lor misiuni de război. El se întinde până în cele mai îndepărtate colțuri ale Atlanticului.

CINE SUNT „HUSARII MORTII”

Zilele trecute au revenit la X două submarine. Înăutul comandat de căpitanul de corvetă Carlo Alberto Teppati, urmaș al unei străvechi familii din Torino, care a scufundat vasul elen „Eleni” de 6000 tone. Al doilea, comandat de căpitanul de corvetă Salvatore Todaro, care, după o luptă aspră, a scufundat crucișătorul auxiliar englez „Eumocros” de 7000 tone, în căreia erau trupe. Comandantul Salvatore Todaro este cel de al doilea „husar al morții” din X, pentru că, într-una din precedentele sale misiuni, a scufundat vasul înarmat englez „Shakespeare” de 5000 tone. Primul comandant italian care a primit porecla de „husar al morții” a fost căpitanul de corvetă Franco Tosoni Pittoni, care a scufundat pe rând: vaporul „Calypso”, în Mediterană, un vas de 5600 tone și un crucișător auxiliar în Atlantic. Pe când torpila scufunda vasul „Calypso”, comandantul Tosoni este atacat de două torpiloare, care-l acoperă cu o adevărată grindină de bombe. Nevoit să iasă la suprafață, comandantul Tosoni se trezește în fața unui zid cenușiu de oțel: două torpiloare. Fără să ezite o clipă, lansează torpilele și crucișătorul auxiliar, grav lovit, începe să se scufunde. Torpiloarele sunt nevoite să părăsească lupta și să sară în ajutorul tovarășului lor.

Ne mai putând să se ascundă sub valuri, din pricina avariei suferite, submarinul nostru ia vitează și goneste spre X, navigând la suprafață. Timp de două zile, avioanele dușmane nu dau răgaz, îl tin sub o ploaie de bombe, fără însă, să-și atingă ținta. Iată pentuce, scâpând teafăr, căpitanul de corvetă Franco Tosoni Pittoni a fost supranumit de camarazii „Kriegsmarine”-i Reichului: „Husarul morții”.

ECHIPAGII TINERE ȘI CAPE-
TENII DESTOINICE

Cetatea submarinelor italiene mai zămără o seamă de comandanți ale căror fapte nimbează cu glorie drapelul ita-

lian: Alberto Crepas, Agostini, Caridi, Raccanelli, etc. Toți luptă cu dăruire în războiul de contra-blocadă dus împotriva Marii Britanii. Alături de ei, trebuie pomenite și echipagiile acestor submarine de cursă lungă, echipagii formate mai ales din oameni tineri care nu depășesc vârsta de douăzeci și doi de ani. Băieți dârji, cu suflet mare, căliți în lupte grele, care nu pregetă la nimic. Ei cunosc prea bine șgomotul elicelor inamice, șguduiturile pricinuite de bombe de adâncime, ca și de cele venite din aer. Dar toate aceste șgomote prevestitoare de moarte sunt acoperite, în sufletul lor, de glasul comandantului, pe care nu-l vor uita niciodată. Glasul acesta, care răsună necontent în timpul manevrelor prin tubul acustic, până în cabina torpilelor, toți îl ascultă cu sfinteție. El este glasul destinului, al eroismului și al biruinței. De multe ori glasul comandantului se aude, neîntrerupt, timp de 40 de zile. Patruzeci de zile înseamnă 960 de ore și fiecare oră rupe ceva din energia acestor tineri, ceva din existența lor încordată. Toți însă sunt rezistenți și au nervi de oțel. Viața lor, în plinul oceanului, este o lungă și nesfârșită călătorie plină de primejdii și de necunoscut. Acești oameni constituiesc o adevărată aristocrație a primejdiei — o aristocrație care s-a născut din sânul poporului.

UN MARE, DAR MODEST EROU
AL RĂZBOIULUI SUBMARIN:
ALBERTO CREPAS

Astfel arată locuitorii cetății „husarilor morții”, situată undeva pe țărmurile Atlanticului. Nicăieri nu vei găsi o mai perfectă înțelegere între oameni ca aici. Ei duc o existență colectivă, cărmuită numai de legile primejdiei, într-o absolută identitate de destin. Născută într-o zi pe nisipul și piatra țărmului Oceanului, cetatea „husarilor morții” este o bază pur italiană. Ca din pământ au răsărit magazile, cazarmile, oficiile, biserică, posturile de adunare și popotele. Na lipsit de sigur, colaborarea frățească a marinei aliate. Baza este pusă în contact și cu comandamentul german, astfel că deseori submarinele noastre colaborează cu unitățile germane. Se citează, de pildă, cazul locotenentului Alberto Crepas, care a efectuat de curând o acțiune în colaborare cu un submarin german, în timpul căreia comandantul italian și-a asumat partea cea mai grea a misiunii, fapt care i-au atras admirația tuturor camarazilor germani și elogiile furtivoase ale amiralului Doenitz, comandantul unității de submarine germane.

Școpul ambelor unități este de altfel, același: să intercepteze și să scufunde toate vasele care formează traficul din și spre Anglia.

LUPTA FROICK A SUBMARINELOR ITALIENE ÎMPOTRIVA
GIBRALTARULUI

Submarinele italiene erau familiarizate mai de multă vreme cu Atlanticul, încât astăzi ele își pot îndeplini misiunile fără greș. Cu toate condițiile deseori

nefavorabile ale Oceanului, unitățile italiene își fac datoria în chip strălucit. Oameni și aparate s'au contopit parcă, în acelaș clan de îndrăzneală, biruind fără odihnă orice picdică.

Încearcă cea mai grea a submarinelor italiene o constituie trecerea prin strămoșia Gibraltar, adică prin fașia de apă apărută cu îndărmire de Englezi, unde trebuie în acelaș timp să învingă numeroasele curenți potrivnice, ce vin în Mediterana din largul Oceanului.

Totus, abia după ce trec în Atlantic se poate spune că submarinele noastre își încep adevărata misiune de război. Multe din ele își însemnează, pe răbojul biruinței, întâia victimă, chiar în acest prim drum spre cetatea „husarilor morții”. Aici, sunt primite cu mare entuziasm de camarazii italieni și germani. Sfârșindu-se vremea de odihnă, submarinele pornesc în largul Oceanului, la pândă vaselor inamice.

Echipagiile poartă costume speciale, adaptate climii reci a Oceanului: haine de piele, căptușite cu blană de oaie, mantale impermeabile, berete speciale, iar când trebuie să rămână la suprafață, poartă îmbrăcăminte de cauciuc.

În călătoriile mai lungi, submarinele au navigat și în regiuni cu șase grade sub zero, unde pe suprastructura lor, se formează o pătură groasă de gheață, care le îngreunăză mersul.

CUM E ORGANIZATĂ CETATEA
„HUSARILOR MORTII”

Bucătăria pe bord este tot italienească. În bucătăria submarinului, bucătarul izbuțeste să gătească mâncărurile cele mai alese. Pe lângă alimentele conservate, el dispune de un mare depozit de legume: roșii, salată, ceapă, fasole. Și nu lipsește nici ouăle, care printr-o metodă nouă de conservare rămân proaspete chiar după 40 de zile de navigație. O cutie anume făcută, care seamănă cu un aparat de clocit, le păstrează intacte, oprind procesul de descompunere al gălbenușului.

În fiecare zi, în cetatea „husarilor morții” sosește poșta.

„Pentru maiorul curare, Comandamentul forțelor submarine din Atlantic”. Astfel sunt adresate scrisorile marinarilor de aci, care sunt îninuți la curent cu tot ce se întâmplă pe îndepărtatul țărm al patriei.

Împreună cu marinarii, trăiesc în cetatea X și grupurile lucrătorilor specialiști, care călăuziți de ingineri din genul naval, repară și întrețin submarinele. Ei poartă o uniformă asemănătoare cu cea a subofițerilor marinei italiene.

Uneori, cetatea „husarilor morții” primește vizita avioanelor dușmane, care, însă, nu izbutesc niciodată să producă

Colțul vesel

IN RESTAURANT

— Chelner! Adu-mi o friptură de cal de curce: mă grăbeșc...

SCRISOARE DE DRAGOSTE

— Dragă Mimi, îți trimit 500 lei pe care mi i-ai cerut. Mulțumesc pentru sărutări. Nu uita că 500 se scrie cu doi de zero, și nu cu trei...

LA PROPRIETARUL BERARIEI

— Aș dori să cer în căsătorie una dintre fiicele dv.

— Biondă sau brună?

REPLICA

Doamna: — De ce purtați pînteni dacă nu mergeți călare?

Domnul: — Dar dv. de ce purtați poezia la pălărie dacă nu onați?

IN STAȚIA DE AUTOBUSE

— F. extraordinar! De fiecare dată este completă această corabie a lui Noe?

— Încă nu, domnule! Mai lipsește măgarul. Urcați vă rog.

VREMURI GRELE

Un comis-voiajor intră într'un restaurant și cere un sprit, adresându-se patroanei restaurantului:

— Aveți nevoie de ceva?

— Nu, mulțumesc. Înțelegi, în aceste vremuri grele nu cumpăr decât strictul necesar.

Voiajorul termină vinul și se pregătește să plece. Patroana intervine:

— Mai doriți un sprit?

— Nu, vă mulțumesc doamnă, în aceste vremuri grele beau numai strictul necesar.

pagube însemnate.

Radio Londra a anunțat lumii, de câteva ori, că cetatea submarinelor italiene din Atlantic fost distrusă. Numai că, după fiecare știre de acest fel, urma o acțiune bine simțită a submarinelor italiene pornite dela aceeaș bază, pe care Englezii pretindeau a o fi distrusă.

În cetatea „husarilor morții”, războiul se face numai cu armele și nu cu vorbele.

În biserica acestui ciudat oraș de pe coasta Atlanticului, slujba o face un preot care de multe ori împărtășește cu marinarii, vitregiile războiului.

Lângă biserica se află lucrul cel mai sacru al localității: amintirea unui căzut. Memoria lui e neștersă printre toți marinarii din cetatea submarinelor și ea luminează ca o făclie sfântă, jertfele făcute pentru patria îndepărtată...

această vale se află multe case ale colibașilor, clădite nu una lângă alta, dar totuși așa de apropiate, ca în majoritatea satelor de munte din Austria superioară și Boemia. Oamenii nu cultivă aproape nimic și trăiesc numai din creșterea vitelor, care sunt numeroase, mai ales oile. Casele lor sunt destul de bine clădite, ei par foarte mulțumiți cu situația de a fi, prin cordonul sanitar, aproape total despărțiți de Ardeal, pentru că, în schimb, au acces liber în Țara Românească; singura lor dorință ar fi ca termenul de carantină să fie redus și să nu mai fie silji a plăți, pentru toate, treizecimea, fiind și ei supuși acestei țări. Felul lor de viață s'ar putea spune că este cel al vechilor patriarhi: nu parasesc văile lor, se nasc și mor acolo. În timpul iernei coboară cu toate oile, caii și caprele în Țara Românească până la Dunare, așa încât faptul ca nu trebuie să facă carantina la fiecare întoarcere, le este o mare înlesnire, căci dacă s'ar afla în spatele cordonului sanitar, desigur ca ar fi supuși și ei acestei carantine. Colibașii plătesc o contribuție de aproximativ 4000 florini Națiunii Sasești și încă deosebite alte taxe mici pentru casele și posesiunile lor, fiind-

că nu pot fi folosiți pentru alte lucrări publice, deoarece sunt separați prin cordonul sanitar. Ei susțin că nu pot decât în ascuns aduce alimentele de care au nevoie din Țara Românească, pentru că Rușii nu vor să lase să treacă nimic la noi; colibașii au mai multe biserici în aceste vai; mai ales una, în valea principală, este mai deosebită. La capătul drumului din valea Simon am calărit pe o muche dreptă în sus, coborând apoi pe una asemănătoare spre a ajunge în valea Mocciiului, unde se află laolaltă iarăși un șir de asemenea case, de aici, pe un povârniș pe Clabucet și de aici, dealungul graniței înaintate, pe muchea dealurilor, până la Cruce, unde se găsește piatra de hotar cu vulturul imperial; de acolo pornește calea principală în Țara Românească; ne-am înapoiat apoi, pe drumul principal, tot calare, până la Bran, văzând la stânga pe ceilalți colibași, care locuiesc mai mult răsfirați pe înalțimi, cu toate că și în partea dreaptă, unde munții sunt mai mari, se găsește câteva case împrăștiate. Șoseaua nu este prea bună, totuși poate fi folosită de care. În valea, prin care trece această șosea, se află cea mai mare biserică și acolo locuiesc și cei mai mulți dintre colibași; această șosea ar putea fi ușor stricată, mai cu seamă într'un loc, unde se află un pod tocmai într'un loc unde un deal, cu stavilare de apă, în dreapta și stânga, produce o așa de mare îngustime, încât distrugerea stavilarelor ar face șoseaua impracticabilă. Pasul Branului nu poate fi scotit ca un pas defensiv decât pentru trupe foarte numeroase, pentru că poate fi înors din dreapta, peste Zărnești și Tohan, prin trecerea înălțimei care se află acolo; dovada s'a făcut în anul 1690, când Generalul Heissler, ocupând o poziție defensivă la Tohan, a fost surprins și învins de Tököly, care a trecut cu 2 coloane peste această înălțime. Castelul de aci este o clădire învechită și mizerabilă, ce nu mai poate fi de nici un folos.

Se pot aduce multe argumente pentru și contra retragerii colibașilor îndărătul cordonului sanitar; stările sanitare și contrabandele vor fi probabil mai rele decât acum, când sunt dincolo de cordon. Multe sate, ca și cele ale colibașilor deja aflați în spatele cordonului, vor preține pășuni în această regiune, deoarece vor pierde a unei locuiri de pășune pe care le folosesc acum. Emigrarea ar crește foarte

mult, în urma stabilirii cordonului sanitar, pentru că pădurile au fost tăiate chiar pe cele mai înalte regiuni și mai ales din cauza micilor văi și dealuri, care toate pot fi ușor trecute, așa încât paza lor ar cere foarte multe trupe și o supraveghere îndoită, dincolo, în munții ce se continuă în Țara Românească, găsindu-se tot astfel de colibași, ai noștrii nu vor renunța ușor, mai ales la început, la legăturile ce le întrețin cu ei; pichetele cordonului sanitar ce vor trebui să fie înființate, în acest caz, vor suferi mult de lipsă de apă și de lemne. De altfel, oamenii aceștia, care nu se ocupă deloc cu agricultura, nu par a fi dispuși să devie soldați. Cordonul actual este mai scurt și mai sigur, dacă este bine supravegheat, căci păzește un loc strâmt, colibașii găsindu-se într'un teren de formă ovală, străjuit, de o parte, înspre Bran, de Bucegi, iar de cealaltă parte, de Piatra Craiului, ambii munți foarte înalți și stâncoși.

După aceea am calărit la Bran, am mâncat acolo, întorcându-ne apoi cu trăsura, prin Râșnov, un târg sășesc bine clădit, și prin Cristian, un sat foarte frumoș, la Brașov.

Aspecte din altă viață

Azilul de infirmi al Municipiului Brașov

Un muzeu al vieții. Un om de suflet. De vorbă cu cei internați
Scene care dor. Ce trebuie să se facă

Când m'am hotărât să scriu un reportaj despre cei internați în azilul municipiului din strada Prof. Ion Al. Lapedatu 23, nu m'am gândit decât la o obligație pur profesională: Un reportaj pentru un număr al ziarului — și atât. Nu credeam că aici voi întâlni o altă viață, care-mi va da mult de gândit și mă va face să amân așternerea lui pe hârtie cu o săptămână. Când am ieșit de acolo, ziarul și ocupația se șterseseră din mintea mea. A rămas doar sufletul bicuit parcă de tot ce-mi văzuseră ochii.

UN MUZEU...

Azilul este o clădire care datează din 1772 și dăruit de o familie cu numele Petcu, pentru acest scop. Astăzi aparține municipiului, care-i poartă grija. O casă veche, cu ceardac, cu o poartă de stejar cu urmele anilor pe ea. Intr'un colț, butonul unei sonerii se uita parcă mirat că a putut să ajungă aici în locul unui clopot din dosul ușii. Când intri în curte, ai impresia că te găsești la un conac de răzes moldovean și aștepti să-ți iasă în față arzații „boerului”. Aici n'am zărit decât un bătrân cu un baston în mână, gârbovit de vechime, care se pregătea să iasă la plimbare. O scară veche de lemn m'a dus în încăperile vechi.

...ȘI UN OM DE SUFLET

Un domn tânăr mă întrebă care mi-dorința. La răspunsul meu că viu din partea ziarului, zâmbi:

— Ai venit să-mi vezi pensionarii. Pof-tim! Numai să nu te sperii că scările vor tremzi puțin sub pașii d-tale. Clădirea e veche și, după cutremur a avut mult de suferit. Chiar acum a plecat un domn inginer dela Primărie, venit în urma raportu-lui să vadă cum stă „palatul bătrânilor”.

Am fost introdus într'un birou curat și mi-a oferit un scaun.

— De unde vrei să începem?

— Dela fonduri. Asta-i partea dureroasă a oricui.

— Municipiul acordă anual 1.313.000 lei pentru întreținerea internaților, plata personalului și administrarea edificiului. Ce-i drept, locul nu e câtuș de puțin nimerit pentru acest scop. N'am o sală de mese, o baie, o sală de recreație sau un atelier pentru ocupația celor cari nu pot sta toată ziua fără să facă ceva...

UN RUMAN CARE A PLECAT...

Aici d. Dogaru, administratorul azilului, zâmbi unei amintiri:

... Mi s'a întâmplat asta în toamnă, îndată după refugiu. Mă pomenesc cu un bătrân dintr'un sat de pe Someș, de vreo 60 de ani, cu plete — și o adreseă a primăriei de a fi internat.

I-am dat de mâncare. I-am spălat și i-am dat un pat. După o zi mă trezesc cu el:

— Ce-i moșule?

— Apăi, domnule, nu-mi dați nimica de lucru? Eu așa m'am fost înțeles cu dom-niile dela primărie c'oiu sta aici, da să munșesc.

— Dar ești bătrân moșule, ce să mai munșești?

— Nu... nu! Oiu mătura străzile, oiu face eu ce-oiu face.

— Dar nu se poate.

— Apăi, dacă nu se poate, eu pomană nu primesc. Eu am munșit o viață n'treagă, vreau să munșesc și-amu...

Moșul a plecat fiindcă nu putea primi pomană...

„RECRUTAREA” PENSIONARILOR

După statutul rămas probabil dela familia donatoare, nu se pot primi decât cetățeni ai orașului Brașov. Municipiul însă a trecut peste el și a permis și internarea celor care aparțin altor sate sau orașe.

Se internează în baza unei anchete sociale făcută de Serviciul de Ocrotire Socială a municipiului. Nu se tine seama de naționalitate. Astfel, pe anul 1939—40 din 100 internați, au fost: 33 români, 36 germani și 34 unguri. Cei cari pot plăti, sunt foarte puțini. Anul acesta plătesc numai 4 și aceștia o sumă infimă.

Avem un medie plătit tot de municipiu

care se îngrijește de bolnavi, post acupat până acum de d. dr. Liviu Radu.

Pe lângă aceasta avem o secție preventivă pentru alienați. Sunt mulți bolnavi cari sunt internați pentru prima oară la noi până se face o altă intervenție pentru un ospiciu.

UNUL CARE A VRUT SĂ VORBEASCĂ CU CHURCHILL!

A fost un fructar din Tg. Mureș, care a spart tavanul celulei, a rupt hainele de pe el și ceorocafurile, ca să poată face un telefon să vorbească cu... Churchill!

Sunt scene care te dor sub râsul aparent la care te predispun. L-am lăsat în pace — natural — ca să vorbească cu prim-ministrul englez.

Tăcurăm amândoi. Peste un timp îl întrebai pe d. Dogaru, dacă nu i-a fost greu la început să stea aici.

— Foarte greu. Au fost zile când mă gândeam serios să renunț. Dar mă gândeam că toți acești oropsiți ai soartei au nevoie de un ajutor. Vezi, bătrânii de aici sunt mai răi decât copiii. Pe aceștia din urmă, îi cerți, îi pedepsești, dar lor nu le poți face nimic. Sunt mulți care strică zăvoarele dela uși, geamurile, își rup hainele de pe ei. Eu nu pot face nimic cu forța. Răbd și încerc să-i imblânezesc cu vorba. Și acum să-i vizităm.

INAPOI LA COPILARIE...

Intrăm într'o cameră scundă cu două ferestre mici. Cinci bătrâne stăteau pe pat. Intr'un colț o buniciță citea o carte englezăscă.

— E de 40 de ani în acest azil, îmi explică d. Dogaru. Zice că știe engleza, germana, franceza, italiana, ungara și, bineînțeles, româna. Nu vorbește cu nimeni însă. Oricăteori îi cade câte o carte în mână, scrisă în aceste limbi, o citește și apoi o rupe. Eu nu cred că mai știe ceva, căci de câte ori am întreb-o în limbile pe care — probabil — le-a cunoscut odată, nu mi-a răspuns. S'a întors parcă la copilărie. Își rupe hainele de pe ea, ca să facă păpuși, sau pune ilustrațiile din cărți pe perete. Mai spune că e cea mai frumoasă prințesă din lume și se va mărita în curând cu un prinț de talia ei.

Intr'o altă cameră, am găsit un bătrân mănecând o bucată de cozonac. M'am uitat mirat...

— El este german și conaționalii lui nu-l uită niciodată. Primește fiecare german câte un pachet pe lună cu alimente și îmbrăcăminte. Toate acestea se fac prin Biserica evanghelică. Ar putea și preoții noștri să facă așa ceva. Până acum nu s'a interesat nimeni de ai noștri. E dureros, dar trebuie s'o spunem.

L-am întrebat pe un altul:

— Ce-ai fost în tinerețe, moșule.

— Proprietarul firmei X... (o mare firmă din Brașov al cărei nume nu-l pot încera aici!)

— Sunt mulți dintre aceștia, mă lămurii

GRAND HOTEL LAFAYETTE
BUCUREȘTI
CALEA VICTORIEI 11
Cel mai bun și confortabil HOTEL AL CAPITALEI
— Prețuri moderate —

358

ABONAMENTE:

Pentru țărani	200 Lei anual
Pentru intelectuali (ediția de Brașov)	500 Lei ..
Industria	1000 Lei ..
Abonam. de sprijin	3000 Lei ..

Abonamentele și orice inserări sau publicațiuni se trimit pe adresa: Administrația „Gazeta Transilvaniei” Str. Regele Carol I No. 56-58, Brașov.

conducătorul azilului. Uite bătrâna aceea este fiica unui fost profesor la „Șaguna”, altul funcționar, contabil. Am aici un muzeu de viață...

SECȚIA PREVENTIVĂ

Celulele sunt în partea de sus a clădirii pe un gang. Un miros greu de desinfec-tant m'a isbit de îndată ce am pășit pe uși. Celulele seamănă cu cele dela închisoare. Aici e secția preventivă. E un spectacol de groază. Ochi bulbucați, femei cari vorbesc singure sau bătrâni cari se uită toată ziua la un punct fix.

Intr'un pat, o bătrână se văita că o doare urechea. Am aflat că e o proprietărească înșelată de o femeie care a făcut-o să iscălească un contract de cedare a casei. În ajun veniseră niște rude ca s'o ridice, dar n'a vrut nici în ruptul capului să plece.

— E stricată la cap — spuse un bătrân cu niște ochi mari de tot.

— Dar d-ta, câți ani ai? — îl întrebă administratorul.

— Eu... nu știu... vreo douăzeci și cinci...

RĂBDAREA ȘI AȘTEPTĂRILE

— Uite aici mă frământ de atâta timp, îmi spune d. Dogaru. Am făcut rapoarte peste rapoarte pentru clădirea altui local care poate oferi celor internați o viață mai omenească. S'au aprobat 20.000.000 lei pentru altă clădire, dar nu s'a făcut nimic. Nu știu când se va face! Și, slavă Domnului, Brașovul e destul de bogat.

Da, m'am gândit, Brașovul e destul de bogat!...

D. Gh. N.

Activitatea Serviciului Technic al Prefecturii

— Ce s'a realizat —

Brașov, 2. — Deși vremurile prin care am trecut au fost cu totul neprielnice activității constructive întreprinse de Serviciul tehnic al prefecturii, totuși datorită hărniciei conducătorilor acestui serviciu, s'au adus multe îmbunătățiri gospodăriei județului Brașov.

Multe obstacole au fost înfrânte prin perseverența tehnicienilor prefecturii.

Lipsa brațelor de muncă, a fondurilor necesare împlinirii nevoilor edilitare, a împiedecat realizarea întregului plan de lucru propus.

CE S'A REALIZAT

Printre numeroasele lucrări executate, amintim pe cele mai principale:

Fabrica de textile din Satulung, Fabrica de brânzeturi din Babarunca, școala primară din Vlădeni, școala primară din Dobârlău, baie populară în comuna Budila, crescătorie de porci în Sft. Petru, precum și clădirea a două garaje necesare vehiculelor prefecturii județului Brașov.

LUCRĂRI DE ȘOSELE ȘI PODURI

S'a pavat șoseaua județeană Dârste—Satulung—Bratocca, precum și drumul Predeal—Râșnov.

Străzile comunale Nicolae Rogculeț și Horia au fost pietruite.

Aproape toate podurile au fost reparate și consolidate, în urma stricăciunilor suferite cu ocazia inundațiilor din luna Iulie 1940.

După cutremurul din 10 Noembrie 1940, Serviciul tehnic a fost din nou pus la grele încercări, pentru că mai toate instituțiile din județ s'au stricat și au trebuit să fie verificate și reparate.

Muncă românească

Realizările Serviciului Silvic al Municipiului Brașov

— Terenuri, personal, administrație. Planuri —

Brașov, 2. — Înainte de reforma agrară, municipiul nostru dispunea de 25.170 hectare pădure și 3566 hectare pășuni alpine și terenuri inproductibile. Prin reforma agrară s'au expropriat 10.295 ha. pădure și 1.606 ha. pășuni și terenuri inproductibile, în favoarea comunelor din jurul municipiului Brașov: Bran, Zărnești, Crisbav, Vlădeni etc.

În prezent sunt 14.877 ha. pădure și 2050 ha. pășuni și terenuri inproductibile. Toate pădurile sunt amenajate, delimitându-se porțiunile de păduri de protecție și sunt declarate — ca și celelalte din județul Brașov — necesare apărării naționale.

CUM SUNT IMPĂRȚITE

Tot terenul de 14.877 ha. pădure este împărțit în 4 trupuri: Apașa (42—47 km. de Brașov), Oraș: 1—15 km., Timiș: 6—26 km. de Brașov și Săcele: 35—55 km. de Brașov.

ADMINISTRAȚIA

Pădurile au o administrație proprie. Din punct de vedere tehnic silvic, ele stau sub controlul Ministerului de Domenii, iar din punct de vedere administrativ, sub controlul Ministerului de Interne. Dispu-ne de 11 cantoane pentru personalul de pază. Tot acest personal este recrutat din școlile speciale — recunoscute de stat — ale Serviciului.

EXPLOATĂRI

Se exploatează: lemne de foc și de construcție.

Lemnele de construcție se vând prin licitație publică în cantități mai mari, iar populației i se vinde cu prețuri mai mici, dar numai cu condiția ca aceste lemne să satisfacă necesitățile strict casnice ale locuitorilor. Tariful acestor lemne se face după o prealabilă aprobare a Primăriei.

INGRIJIREA ȘI REGENERAREA PĂDURILOR

De aceasta s'a îngrijit întotdeauna Primăria. S'a înlocuit în multe locuri fagul cu rășinoase, esențe mai valoroase. În acest scop există 18 pepiniere silvice cu cca. 4.000.000 pușci de diferite esențe.

GRĂDINILE ȘI ALEELE PUBLICE

Sunt tot sub îngrijirea acestui serviciu. Prin strădania funcționarilor s'au realizat: Parcul Moța-Marin, din centrul orașului și altele mai mici prin cartiere, plantarea cu pomi a trotuarelor etc. Pentru îngrijirea lor, există sub Tâmpa două sere pentru producerea plantelor și florilor necesare acestor grădini și alei. Se produc anual 200.000 de bucăți, cheltându-se cca. 1.700.000—2.000.000 lei anual, dați din excedentul exploatării pădurilor.

PLANURI PENTRU VIITOR

Se proiectează înfrumusețarea orașului prin deschiderea a noi alei și grădini, ca și îngrijirea celor existente.

Națiunea română este convocată în Adunare obștească plebiscitară

(Urmare din pag. 1-a)

ră și viticultură, am ajutat pe săraci și refugiați prin Asistența Socială, în sfârșit am făcut toate actele impuse de nevoia refacerii noastre, despre cari v'am dat toată socoteala la timp.

Și în toată această vreme, nu numai că am menținut toate încasările Statului dinainte de prăbușirea granițelor, dar am făcut și economii de miliarde.

Pentru tot sprijinul pe care mi l-ați dat, Români, ca să pot îndeplini aceste acte, vă exprim în fața lui Dumnezeu și a Istoriei toată recunoștința mea.

A fost pentru mine cea mai grea suferință și cea mai nedreaptă lovire, atunci când unii dintre noi, mânăți poate fără să-și dea seama de netrebnici dușmani ai Neamului, mi-au făcut greua ofensă de a se îndoi de mine și de a mă lovi.

Forțele oculte și acei cari vedeau Țara îndreptându-se spre un drum de liniște și siguranță, au crezut că pot lovi în Țară, lovindu-mă pe mine.

Ceeace trebuie să știe toți este că Generalul Antonescu, care a făcut și va mai face reformele naționaliste de așezarea Neamului Românesc în drepturile lui sfinte, nu putea să tolereze lângă el instrumente ale iudeo-masoneriei și nu putea să desonorize semnătura pusă pe actul scris de Marele Führer și de Ducele Mussolini, tolerând să se facă o politică de ocrotire a intereselor plutocratice și dușmane, fiindcă Neamul Românesc, — care este un popor de muncă și nu de capitalism parazitar — vrea învoire, vrea libertate și vrea să-și trăiască adevăratul Naționalism, prăvălind pe toți cei cari — conștiinți sau inconștienți — îi împiedică drumul viitorului.

Am voit și voesc cu totul altceva. Am voit împăcarea generațiilor, respectul trecutului, cinstirea a tot ce e bun și nepătat în Neamul românesc, pentru că să ne merităm moștenirea strămoșilor și slava urmașilor.

Am voit respectul vieții și al averii, temeliile Neamurilor și ale Civilizațiilor, nu pentru a le lăsa să trăiască desfrânat și în afara de interesul național și social, ci pentru a le supune toate — din liberelor pornire — marilor comandamente naționale.

La vârsta mea, cu un trecut de luptă și de respect, știu că un Neam nu poate să-și fiină în mâini lanțul eternității naționale, decât dacă știe să cinstească verigă cu verigă, tot ce e al lui.

Aceasta am voit.

Fiindcă revoluțiile naționale nu sunt acte de violență, revolte, ci idei în mars. Führerul Marelui Germanii a suferit 15 ani ca să-și câștige întreaga Națiune, a primit conducerea lui Von Papen și a lucrat sub Președintele Von Hindenburg, a rezolvat pe rând toate problemele sociale și naționale, a liberat succesiv Națiunea Germană de infiltrația evreiască și de tirania capitalistă internațională și n'a știrbit nimic din marea economie germană, ci i-a dat forță, mărindu-i puterile.

Ducele a închinat întreaga revoluție italiană Regelui; a evitat orice ciocnire nefolositoare și a luptat să adune rând pe rând în organizațiile fasciste toate rezervele naționale și chiar partidele cari n'aveau nimic compromis sau anacronic în structura lor. A interzis orice violențe sociale, a unit toate puterile producătoare ale Națiunii în corporații și a păstrat o organizare de liberalism economic până în preajma războiului.

Toate adevăratele revoluții naționale s'au întemeiat prin zidiri și nu prin prăbușiri. Ele au folosit toate rezervele Națiunii și au întrebunțat toate generațiile, respectând instituțiile fundamentale ale vieții și ale scopurilor omului.

Aceasta am râvnit și eu să fac în Țara noastră. Și nimic pe lume nu mă va opri să o împlinesc fiindcă aceasta este destinul meu, să-mi fac datoria față de toți Români, de orice clasă și de orice vârstă.

Tărănimea noastră așteaptă ridicarea, muncitorul român, vrea o soartă mai bună, iar frații Ardeleni vor mângăierea drepturilor.

Trebuie să le-o dăm.

Pentru aceasta trebuie ca Statul să fiină în mâinile lui puternice balanța drepturilor și a dreptății, să aibe mijloacele și forța de a organiza producția, respectându-i legile și de a folosi munca, disciplinându-i strădania.

ROMÂNÎ

La capătul acestei lupte sfâșietoare, cer judecata voastră asupra faptelor și gândurilor mele.

Am nevoie de mărturia voastră de incre-

dere, de puterea voastră de sprijin.

Așa cum altă dată, Voevozii noștri în ceasurile de bejenie adunau poporul în tinda bisericilor ca să-și împropăteze puterea, în Biserica Neamului și a Regelui, vă chem azi să vă roștiți cuvântul răspicat dacă am sau nu, sprijinul vostru, ca să duc mai departe poverile noastre ale tuturor.

Deaceia, v'am chemat pe toți să-mi judecați fapta și să-mi spuneți cu hotărâre cuvântul.

Am chemat în Adunare Obștească pe toți Români fără nici o deosebire de profesie, pentru că expresia voinței naționale nu se poate opri în fața hainei sau rostului profesional de viață.

N'am chemat pe femeia română la vot, deși pe rostul său de întemeiere spirituală a Poporului voi rezema organizarea de mâine, fiindcă nu am voit să o târăsc într-o răspundere grea care trebuie să apese numai pe voința bărbătească.

Vă cer numai atât.

Să înțelegeți că puterea unui Neam, față de el însuși și prezența unui Neam în lume și în istorie, se dovedesc prin unitatea cu care în ceasurile de încercare știe să-și afirme cugetul și voința nestrămutată.

Puterea noastră sub năvălirile barbare, rolul nostru istoric de poartă a creștinătății în fața cotropirii mahomedane, forța noastră de rezistență între imperialism, când am știut îndeplini mica unire și marea unire, a venit din întruparea Românilor într-o singură credință, într'un singur suflet și o singură hotărâre.

Este meritul înaintașilor și conducătorilor noștri de altă dată de a fi dat această pildă de viață și de drepturi.

Fiindcă dreptul la unitate se clădește întâi în sufletele unite și se împlinește apoi în lupta noroadelor și în sângele jertfei.

Fraților Ardeleni le cer să creadă în onoarea Generalului Antonescu, Tineretului în sufletul lui de părinte, Minorității Germane în statornica lui loialitate, iar tuturor Românilor în drepturile nepieritoare ale puterilor românești.

În jurul nostru, popoarele se adună în diguri de viață nebiruită.

Sub focul năprasnic care se încinge în jurul nostru se topește oțelul din care se va turna lumea viitoare.

Popor român, porțile veacurilor și drumurile drepturilor își stau deschise, dacă știi să dovedești întâi prietenilor și apoi dușmanilor că ești în stare să-ți stăpânești destinul.

Români, uniți-vă.

Peste ființa mea trecătoare, peste clipa aceasta de încercare românească stau, mărește și poruncitoare, umbrele strămoșilor și dreptul copiilor noștri.

Pentru a putea duce mai departe această povară istovitoare, trebuie să simt că toți Români sunt azi gata să dovedească tuturor că nimic nu-i desparte și totul îl dăruiesc Țării.

Tot ce voiți zidi pentru Neam și tot ce voiu hotărâ de viitorul lui, vi-l voiu supune la vreme aceleiași judecări.

Fiindcă eu nu sunt nici tiran, nici tru-faș, nici stăpânitor al destinului național, ci cel din urmă fiu al Țării, care vrea să slujească Neamul, cum fiecare l-ași sluji.

Cu credința în Dumnezeu, în dreptate și în voi toți, aștept votul vostru, aștept dovada unității Românești.

Trăiască România!
Trăiască Majestatea Sa Regele!
GENERAL ANTONESCU

București, 25 Febr. 1941.

Cumpăr și primesc în comision obiecte vechi:

IMBRĂCĂMINTE,
INCĂLTĂMINTE,
MOBILĂ, ETC.

VIU ȘI LA DOMICILIU. — PLĂTESC CU BANI GATA IMEDIAT.

Maniu Nicolae
Brașov, Str. Regina Maria No. 55

INFORMAȚIUNI Mica publicitate

ADMINISTRATIVE. Se face cunoscut că birourile administrației ziarului nostru au fost mutate din Calea Victoriei 35 în localul redacției, str. Regele Carol I No. 56-58, telefon 24-40.

Toate anunțurile, inseratele, reclamele etc., vor fi îndrumate pe adresa de mai sus.

★
Societatea ofițerilor în rezervă proveniți din activitate „Regele Mihai I”, va ține adunare generală Marți 4 Martie, ora 17, în localul Cercului militar.

Domnii ofițeri membri sunt rugați a lua parte.

★
Sâmbătă, 1 Martie, ora 5 d. m., are loc în sala festivă a Camerei de Comerț din Brașov, o ședință de comemorare a economistului german Friederich List cu prilejul centenarului dela apariția principalei sale opere.

În program: 1. Alocuțiunea d-lui prof. Victor Jinga. 2. Conferința d-lui asistent dr. Augustin Tătaru.

Intrarea liberă.

Specacole

AXA: „Misiunea secretă”, cu Douglas Fairbanks:

CORSO: Willy Forst în „Opereta”, cu Paul Hörbiger și Maria Holst.

ASTRA: „Urme șterse”, cu Kristina Söderbaum și Fritz van Dongen.

Dela Camera de Muncă Brașov

Imprumuturi pentru sinistrații cutremurului

Potrivit Decretului-Lege No. 3894/940, prin care s'a deschis un credit extraordinar de Lei 20 milioane pentru acordarea de imprumuturi în numerar de către Casa Construcțiilor, sinistraților de pe urma cutremurului dela 10 Noembrie 1940, din care sumă, 10 milioane sunt afectate asigurătorilor și 10 milioane funcționarilor publici, meseriașii lucrători, patroni și funcționari particulari cu vechime de cel puțin 3 ani de cotizare neîntreruptă în asigurările sociale, români, ale căror imobile proprii au suferit stricăciuni în urma cutremurului dela 10 Noembrie 1940 și cari au nevoie de imprumuturi pentru refacerea imobilelor, să adreseze cereri în acest sens Casei Construcțiilor, Str. Robert de Flers No. 2, etaj I, care le va acorda suma necesară cu ipotecă în prim rang, rambursabilă în 10 ani în rate lunare și cu o dobândă de 3%.

La cerere solicitanții vor anexa și un certificat eliberat de organele tehnice locale ale Primăriei, prin care se va evalua valoarea proprietății și a pagubelor suferite.

Anunț

În conformitate cu adresa Nr. 17951 din 22 Februarie 1941, înaintată Chesturei Brașov de către Garnizoana Brașov, se face cunoscut pe această cale tuturor proprietarilor jefuiți de către rebeli să depună, cu începere de Luni 3 Martie 1941, la această Chestură, Biroul Judiciar, cereri prin care să se arate cu precizie de ce anume obiecte au fost jefuiți, indicându-se date precise pentru a se putea identifica și recunoaște.

Se caută

Mecanic

penru turbine cu aburi 23 atm.

A se adresa

Uzina Electrică Brașov S. A
Piața Libertății No. 26

SCHIMB: Moșie frumoasă în valoare de 14-15 milioane lei, circa 260 jugăre agru, locuință modernă cu 8 camere, clădiri de economie, complex inventar viu și mort, se schimbă contra pământului, sau clădirilor în Ungaria.

Informațiuni din complezență la directorul Iuliu Dieners, Bogata de Mureș jud. Turda sau Brașov, Grozăvescu 9.

DE INCHIRIAT o prăvălie în strada Gării Nr. 40. 425

DE INCHIRIAT o prăvălie la poziție bună și locuință în Satulung. Informațiuni la ziar. 423

CAUT TESĂTOARE bune pentru covoare persane, Mihail Weiss. 2. 108

CUMPAR radio de ocazie. Informațiuni la ziar. 110

Academia Comercială Brașov caută spre cumpărare un alambic de cca. 50-100 litri. Ofertele se vor adresa Academiei la Brașov.

DACTILOGRAFA română caută post oraș sau provincie, posedă diplomă. Ziar 2 — B. 1-2

FUNCTIONAR CONTABIL cu practică de bancă, desenator tehnic, creștin, cunoscând limba română și ungară, mașina de scris, caută post spre imediată angajare. Adresa la ziar. 121

DE INCHIRIAT două camere, bucătărie și dependințe în str. Prof. Lapiedatu No. 32.

CUMPAR CASĂ de familie în Tg. Mureș, pe care o plătesc în Brașov. Adresa la ceașornicaria Fuhrmann, Regele Carol Nr. 4, Brașov.

PIERZAND indexul de frecvență Nr. 2259/1940/41, eliberat de rectoratul Academiei Comerciale din Brașov, pe numele Radu Avram, student anul I, îl declar nul în mâna oricui s'ar găsi.

FAMILIE caută croitoreasă cu ziua pentru lucru de aproximativ două săptămâni. Plată bună. A se adresa la direcțiunea ziarului.

CUMPAR PAT DE FIER pentru copil, în bună stare. Anunț la redacția ziarului, telefon 2440. 122

DELA COMANDAMENTUL SUBZONEI
A. A. JUD. BRAȘOV

Publicațiune

În urma constatărilor făcute pe teren a aplicării Ordonanței Nr. 3, referitor la stingerea luminilor, pentru ultima oară avertizăm pe această cale pe cetățenii orașului Brașov de a stinge toate lămpile din curte și exteriorul clădirii, aceasta pentru a nu fi obligați a aplica arestarea imediată și pedeapsa dela 6 luni la 2 ani închisoare.

Pentru acei ce nu cunosc încă Ordonanța Armatei și nu s'au conformat întocmai dispozițiilor de camuflarea luminei, rugăm pe oricare cetățean vecin să le atragă atențiunea în sensul cuprins în susmenționata ordonanță.

Comandantul S. Zonei Brașov
Lt. Colonel rez. G. VOINESCU

Publicațiune

În conformitate cu ord. C. A. A. Nr. 21853 din 21 Februarie 1941, se pune în vedere tuturor absolvenților cursurilor Centrului de Instrucție de Apărare Pasivă, că distribuirea insignelor de A. P. (format mare) și brevet, nu se face decât celor cari, pe lângă că au urmat cursurile Centrului de Instrucție A. P., mai fac cerere scrisă, în care arată că doresc să aibă insignă și depun suma de 20 (douăzeci) lei, costul ei și al brevetului.

Toate cererile, împreună cu sumele de bani, se vor înainta Subzonei Aeriene, Prefectura Județului, Camera 40, până la data de 12 Martie a. c., termen peste care nu se mai primește nici o cerere.

Deasemenea pentru cei cari au participat la ora de A. P. și doresc a avea insignă de A. P. (format mic), dor anunța verbal Subzona Aeriană, depunând suma de 10 lei pentru bucată.

Comandantul S. Zonei Brașov
Lt. Colonel rez. G. VOINESCU

Cantine e muncitoreș i

Un început promițător

Ziarul nostru a fost un statornic apărător al tuturor oamenilor nevoiași, fie că erau muncitori ai ogoarelor, fie că erau lucrători de ateliere sau meserie. Toată lumea săracă și oropsită a găsit întotdeauna în paginile gazetei noastre, un cuvânt de protest, o încurajare, un îndemn întru ajutorare, oricare ar fi fost conducătorii, indiferent de cine depindeau socotelile vremii. Și tot noi am fost aceia, cari, cei dintâi, când vedeam un lucru bun înfăptuit, când se săvârșea o treabă pentru binele celor mulți, țineam să încreștăm în tiparul paginilor numele și împlinirea făcută.

Scriem toate acestea, pentru că socotim și ceea ce s'a început zilele trecute privind ajutorarea muncitorilor necăjiți, drept un lucru tare de folos pentru aceștia; ba, mai mult, un îndemn, un început de nădejde, care va lumina multe fețe din lumea nevoiașă. Pentru că, repetăm, una din cea mai importantă problemă privind viața muncitorilor, este aceea a hranei lor, care, după cum bine știe toată lumea, și mai ales în acest veac de scumpete, este atât de neîndestulătoare, atât de săracă. Cunoșcându-se acest mare și însemnat neajuns, s'a început — și din partea întreprinderilor, ca și din cea a autorităților de ocrotire a lumii muncitoare — căutarea de posibilități pentru o bună hrănire și mai ales cât mai ieftină. Astfel a luat naștere și cantina muncitorească adăpostită în Casa Culturală din Brașovul vechi, inițiată și controlată de Camera de Muncă din orașul nostru.

Este în firea noastră probabil de a nu acorda decât târziu încrederea pe care atâtea începuturi — dela primul lor pas chiar — le-ar merita. Așa se explică îndoiala cu care am pornit zilele acestea pentru a vedea organizarea cantinei muncitorești din Brașovul vechi.

Cantina este pusă sub controlul Camerei de Muncă și de ea poate să se bucure orice lucrător. Este adăpostită în localul Căminului Cultural — frumoasa ctitorie a părintelui Dr. Petru Debu, care a pus-o în mod larg la dispoziția Camerei — natural, cu totul gratuit.

Este într'adevăr o sală mare, spațioasă și bine luminată, în care pot lua masa în mod nestingherit, până la 150 de persoane.

Cantina funcționează în felul următor: Tuturor muncitorilor și ucenicilor, cărora salariul nu depășește suma de lei 3000 lunar, li se dă de mâncare la prânz și seară, contra prețului de 40 lei, din care 20 lei îi plătește consumatorul-lucrător, iar ceilalți 20, îi suportă Camera de Muncă.

Scriitorul acestor rânduri a fost la această cantină și a mâncat ceea ce se servea tuturor celor dela masă și anume: 2 feluri, o ciorbă și o mâncare. Vrem să credem că aceasta nu pentru calitatea ce o aveam, ci, dimpotrivă, așa se dă tuturor și întotdeauna. Seara, de asemenea, un fel de mâncare și pâine, în cantitate suficientă.

În ziua când am fost noi, erau strânși la masă și mâncau un număr de 50 de ucenici, a căror hrană este suportată în părți egale de patron — respectiv căminurile și Camera de Muncă. Repetăm, un local admirabil, o hrană curată și bine gătită și servită din abundență. Aceasta este cantina muncitorească găzduită în localul Căminului Cultural din Brașov-Vechiu.

*

Această modestă, dar frumoasă realizare ne prilejuește însă o serie întreagă de reflecții și sugestii, privind crearea acestor cantine pentru lucrători.

Ceea ce s'a făcut acolo nu poate, desigur, deservi decât o foarte mică parte din lumea muncitoare, care se află cu totul în alte locuri așezată. De aici, nevoia vie de a se grăbi cu înjghebarea unor asemenea cantine, unde lucrătorul să fie astfel ajutat, fie de către autoritate, fie de către întreprindere, pentru o hrănire substanțială, în condiții optime de curățenie și cât mai ieftină.

La cantina de care scriam mai sus, plafonul de salarii sub care li se acordă de către Camera de Muncă ajutor, este de

3000 de lei, ceea ce revine la cca. 15 lei pe oră.

Nu este mult.

S'ar putea cu mare ușurință depăși acest plafon, cunoșcând atâtea urcări de prețuri, pe care ni le servește zilnic piața. S'ar putea eventual afla o posibilitate de ajutorarea lucrătorilor mai săraci și deci mai slab plătiți, prin suportarea de către o parte sau alta a organelor lui de control și conducere într'o cotă mai mică chiar, nu tocmai de 50%. S'ar putea, de asemenea, cu bunăvoință, înțelegere și dragoste, găsi infinite posibilități de astfel de ajutorare pentru lumea nevoiașă a uzinelor și atelierelor. Dar, toate acestea trebuiesc neapărat statornicite în imediată apropiere a fabricilor, în jurul lor, pentru ca ele să fie în orice moment în stare să poată primi pe lucrătorul flămând, la orice oră ar părăsi el uzina, ca să găsească aici o hrană bună, care să-i redea trupului vigoarea și toate forțele cheltuite în încreștarea muncii.

Și încă ceva tot atât de important ar trebui să fie aceste cantine muncitorești: Astăzi, când din pricina atâtor evenimente și stări de lucruri, disponibilul zilnic de alimente are atâtea variații care influențează prețul, lucrătorul ar putea fi pus, prin înjghebarea acestor cantine, la adăpost, și de variațiunile în prețuri și de scăderile firești de stocuri de alimente.

Sunt, toate acestea, lucruri care nu comportă, nici osteneală prea mare, nici cheltuieli din cale-afară de urcate. Ele cer doar puțină inimă și înțelegere.

Și cu acest puțin se umple atâtea goluri — mai ales sufletești — pe care lumea muncitoare le are încă.

C. P. T.

Arestarea unei periculoase bande de țigani nomazi spărgători

Brașov, 1. — Zile de arândul, satele din împrejurimile Brașovului au fost terorizate de o periculoasă bandă de hoți, care a operat multă vreme fără să i se fi putut da de urmă.

Toate cercetările poliției au rămas infructuoase, deși se lucra în această direcție foarte activ.

În noaptea de 9—10 Februarie, în suburbana Stupini, autori rămași neidentificați, au spart mai multe imobile, de unde au furat diverse obiecte casnice și alimente.

Astfel, dela d. Constantin Gh. Dobre s'a furat printre altele: 5 saci cu făină de grâu pentru pâine, o oală de fier cu 40 kg. fasole, o saltea țărănească, o perna, 2 curele dela o șea etc., în valoare de peste 20.000 lei.

Cercetarea acestor cazuri a fost încredințată d-lui comisar Ioan Grozea.

După puțin timp dela săvârșirea spargerilor, jandarmeria din Hărman a arestat la podul Timișului o bandă de țigani nomazi, din care dispăruseră 3 bărbați, care își lăsaseră însă actele de identitate în căruțele ocupate de familiile: Otves Catalina, Veta Moșneag, Covaci Ioan și Stoica Albert, găsite fără nici un act.

Această curioasă caravană de tucurii a fost înaintată Chesturii poliției din Brașov, care a procedat la percheziționarea lor și a căruțelor.

S'a stabilit că cei trei bărbați dispăruți în timpul arestării de jandarmeria din Hărman sunt: Otves Al., Nonu Lungu și Bucur Poștin.

În căruțe erau ascunse o mulțime de lucruri a căror proveniență, țiganii nu o puteau justifica. S'au găsit: 77 kg. făină de pâine, 22 kg. făină calitatea I-a, mai mulți saci, perne, saltele, etc.

Imediat s'a făcut legătura între această sațră nomadă și loviturile date în noaptea de 9—10 Februarie.

Chemat la poliție, d. Constantin Gh. Dobre, reclamantul furturilor din Stupini, a recunoscut printre cele aflate la țigani și obiectele sale.

Acum se stabilise pe deplin vinovăția nomazilor, care în rătăcirea lor nu aveau

altă meserie decât jaful.

Văzându-se descoperiți, vinovații au căutat să scape de pedeapsă și au voit să mituiască pe d. comisar Ioan Grozea cu suma de 3000 lei, pe care firește poliștul nu a primit-o și a adăugat-o corpurilor delictive.

După dresarea procesului verbal, învinuții: Kovacs Ioan, Kovacs Ana, Balai Jarda, Murășan Letiția și Erzi Dudui, împreună cu corpurile delictive și suma de 3000 lei, mita, au fost înaintați Parchetului spre judecare. D. L.

Transportul lucră orilor pe Căile Ferate Locale

Din partea Căilor Ferate Locale din Brașov, primim următoarele:

In legătură cu cele publicate în ziarul Do. No. 12 din 16/11 cor., referitor la transportul lucrătorilor cu trenurile noastre, avem onoare a vă ruga, să binevoiți a da loc în pretiosul Do. ziar, la cele ce urmează:

Societatea noastră, chiar pentru a vent în ajutorul populației sărace și a lucrătorilor, a pus în aplicare încă din anul 1939 bilete de dus și întors, cu următoarele prețuri:

a) Pe distanța Fabrica Schiel—Fabrica de Ciment, 9 lei plus 2 lei timbrul de aviație;

b) Fabrica Schiel—Astra, lei 10 plus 2 lei timbru de aviație.

Lucrătorii cari doresc să călătorească zilnic, se pot servi de abonamente lunare cu călătorii nelimitate, al căror cost este:

c) Pe distanța Fabrica Schiel—Fabrica de Ciment, 300 lei lunar plus 5 lei timbrul de aviație. Adică, dacă cineva face două curse la zi, îl costă 5 lei cursa, iar dacă face patru curse la zi, îl costă 2,50 lei cursa;

d) Fabrica Schiel—Fabrica Astra, 350 lei lunar plus 5 lei timbrul de aviație. Adică, dacă cineva face două curse la zi, îl costă 5,90 lei cursa, iar dacă face patru curse la zi, îl costă 2,95 lei cursa.

IAG

Dela 1 Martie 1941

a început să funcționeze

Institutul de Arte Grafice al Gazetei Transilvaniei

în str. Regele Carol I No. 56-58

Execută orice fel de lucrări de

Tipografie, Legătorie și Cartonaje:

cărți, broșuri, ziare, imprimate, executate de cei mai

buni specialiști în această branșă.

Făcând comenzi la Institutul de Arte

Grafice al „Gazetei Transilvaniei”

sprijiniți o mare operă românească

Prețurile cele mai reduse!

ULTIMA ORA

Situație foarte încordată între Anglia și Bulgaria

Ministrul Mării Britanii la Sofia a declarat că Bulgaria va fi bombardată de aviația engleză

— Apropiata rupere a relațiilor diplomatice între cele două țări. Arestări de supuși britanici la Sofia —

Sofia, 1 (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani” anunță următoarele:

Vineri s'a înregistrat la Sofia o mare activitate diplomatică: președintele consiliului de miniștri, d. Filoff, a primit în audiență pe miniștrii Angliei, Turciei și Italiei. Cu acesta din urmă d. Filoff s'a întreținut timp îndelungat. Relațiile dintre Bulgaria și Anglia au intrat în cursul ultimelor 24 de ore într-o fază critică.

La această situație au contribuit foarte

mult — se afirmă în cercurile politice — și declarațiile făcute de ministrul Mării Britanii la Sofia către presa anglo-americană, în care a spus că Bulgaria va fi bombardată de aviația engleză dacă guvernul din Sofia va mai continua politica sa de amicitie și de colaborare cu puterile Axei.

Cercurile politice bulgare au luat cunoștință cu foarte mult sânge rece despre amenințările ministrului Angliei, iar în urma acestor fapte, autoritățile au și luat

măsurile necesare împotriva eventualelor bombardamente britanice. Pe de altă parte, autoritățile polițienești exercită un control foarte sever asupra cetățenilor englezi cari locuiesc în Sofia, cât și asupra celor ce sunt în contact cu legatia britanică. În adevăr, se află că Vineri dimineața au fost arestați: corespondentul ziarului „Times”, precum și doi funcționari dela Legatiunea Greciei, toți trei englezi. Vineri după amiază au fost efectuate alte arestări.

Eliberarea permiselor C.F.R. pentru ziaristi

București, 1. — Ziaristii și scriitorii cărora li s'au aprobat permise de liberă circulație pe CFR, sunt rugați să treacă, începând dela 1—10 Martie 1941, orele 9.30—12.30 și 17—19, la Direcția probei din str. N. Filipescu Nr. 40, spre a-și ridica adevărurile de eliberarea permiselor.

Catastrofa cutremur de pământ în Iran

Teheran, 1 (Rador). — Corespondentul agenției DNB, transmite:

Se anunță din Birdjend, localitate situată în partea de apus a Iranului, că localitatea Mohammed Abadkhan din apropierea de zona desertului a fost complet distrusă de un puternic cutremur de pământ.

Din cei aproape 700 locuitori ai satului, peste 600 au fost omorâți. Au fost omorâți și toate vitele gospodariilor.

Politica economică a guvernului

Noua lege a chiriilor și măsurile ce se vor lua împotriva speculanților

Hotărârile Consiliului de miniștri de Vineri

București, 1 (Rador). — În ziua de Vineri s'a ținut un consiliu de cabinet sub președinția d-lui general Antonescu. Au participat d-nii: general N. Stoicescu, ministrul Finanțelor, general D. Popescu, ministrul Afacerilor Interne, N. Dragomir, ministrul Coordonării și Statului Major Economic, general Gh. Potopeanu, ministrul Economiei Naționale, S. C. Stoicescu, ministrul Justiției, general C. Pantazi, subsecretar de stat la Ministerul Apărării Naționale pentru armata de uscat.

1. D. general Antonescu a făcut o amplă expunere asupra ultimelor evenimente externe și asupra situației politice interne.

2. D. general D. Popescu, ministrul Afacerilor Interne a făcut cunoscut consiliului mersul lucrărilor cu privire la organizarea plebiscitului. Toate măsurile au fost luate pentru ca votarea să se poată desfășura în liniște și ordine pe tot cuprinsul țării.

3. Consiliul a examinat apoi problema noii legi a chiriilor și a dat instrucțiuni cu privire la principiile reglementării care se va face de acord cu Ministerul Coordonării, întrucât această problemă este strâns legată de aceea a prețurilor.

Consiliul a autorizat pe d. ministrul al Justiției să dea un comunicat prin care să prevină pe cei interesați că nu trebuie să se angajeze pentru viitor prin tranzacții premature, întrucât problema va fi integral reglementată în sensul unei înfrânări stricte a încercărilor de scumpire a vieții.

În același timp se vor da dispozițiuni ca încercările de evacuare sau de executare să fie oprite până la intrarea în vigoare a noii legi.

4. În legătură cu încercările de a se crea o stare de îngrijorare favorabilă speculei, s'a hotărât să se arate că politica economică a guvernului își bazează realizările financiare pe încasările statului aflate în vădită creștere și pe operațiunile legate de activarea producției. Politica de severe economii de asigurare a unei aprovizionări îndestulătoare și de menținere a prețurilor, desminte îndeejuns încercările de a semăna neîncredere. Se vor lua severe măsuri împotriva acelor cari încearcă să turbure desfășurarea activității economice și a celor care acaparează mărfuri cu speranța de a le specula mai târziu. Ei nu vor avea decât de pierdut, pentru că politica de stabilitate a guvernului rămâne neclintită.

Funerariile fostului rege al Spaniei Alfons vor avea loc Luni la Roma

Condoleanțele Generalului Franco, Șeful Statului spaniol

Roma, 1 (Rador). — Luni, 3 Martie, după ce se vor face funeraliile fostului rege Alfons al 13-lea la biserica „Santa Maria della Angeli”, rămășițele pământești vor fi transportate la Biserica Națională a Spaniolilor, unde vor fi înmormântate în capela în care se află sarcofagii papilor Callist al 3-lea și Alexandru al 6-lea.

Statul și trupele italiene vor da onorurile în timpul transportului rămășițelor mortuare dela basilica Santa Maria della Angeli la Biserica Națională a Spaniolilor.

Imediat după moartea lui Alfons al 13-lea, Caudillo a trimis condoleanțe din partea sa și a guvernului spaniol. Condoleanțele au fost imediat comunicate membrilor familiei fostului rege Alfons

al 13-lea, prin însărcinatul cu afaceri spaniol.

1 MARTIE A FOST DECLARATĂ ZI DE DOLIU NAȚIONAL ÎN SPANIA

Madrid, 1 (Rador). — Corespondentul agenției „D.N.B.” transmite: Cu prilejul încetării din viață a fostului rege Alfons al 13-lea, ziua de 1 Martie a fost declarată din ordinul generalului Franco, șeful Statului, de drept zi de doliu național. Timp de trei zile, adică până Luni inclusiv, vor fi arborate steaguri indoliate la toate clădirile publice.

În ziua de 3 Martie se va oficia o slujbă religioasă solemnă în biserica „Sf. Francisc”, la care, după cum se anunță, va asista și generalul Franco, împreună cu șefii autorităților și ai partidului.

Comunicat

privitor la mersul cercetărilor asupra rebeliunii din 21-23 Ianuarie 1941

București, 1 (Rador). — În ultimele 24 ore au fost arestate în Capitală 48 persoane participante la rebeliune, printre cari: Inginer Nicolau din Serviciul C.F.R. Grivița, care a înarmat pe rebeli și a luat parte la rebeliune; Clorica Petre, avocat; Tiberiu Simulescu, Valentin Popescu și Traian Ștefănescu din serviciul Federației Aeronautice.

În provincie au fost arestate 26 persoane, printre care se menționează următoarele: Perju Constantin pensionar C. F. R. Bacău, Armindeanu Nicolae din comuna Dobra jud. Hunedoara.

Tribunalul Militar al Capitalei a judecat în ziua de 27 Februarie 30 persoane, pronunțând 20 sentințe de condamnare și 10 achitări.

Au fost condamnați următorii: La 5 ani

închisoare: Francu Iosif, portar; la 1 an și 6 luni închisoare Cojocaru Vasile, șofer; la 1 an închisoare Suba Eugeniu, horticultor; la 8 luni închisoare Dumitru Nicolae, mecanic; la 6 luni închisoare: Mincovici Nicolae, funcționar comercial; Spătaru Dumitru, muncitor și Surdu Virgil, funcționar; la 4 luni închisoare Constantin Tase, plugar, Galea Nicolae, comerciant, Solomon Constantin, plugar, Alexe Enescu, comerciant, Ștefan Tone, plugar, Rădulescu Gheorghe, mecanic, Ioniță Nicolae, plugar și Anghel Faul, comerciant; la 3 luni închisoare: Popescu Alfred, student, Bicosu Barbu și Stan Nicu, plugari; la 30 zile închisoare: Voleteanu Dumitru, plugar; la 2000 lei amendă: Drăguș Vasile, funcționar.

Legea pentru ajutorarea Angliei lipsește Statele Unite de armament

Președintele Roosevelt — un fel de dictator

New-York, 1 (Rador). — Corespondentul agenției DNB, transmite:

Senatorul Wheeler, șef al democraților și adversar al legii pentru ajutorarea Angliei, a rostit Vineri o cuvântare care a durat patru ore.

Spre deosebire de declarațiile sale precedente, d. Wheeler a afirmat că această lege lipsește Statele Unite de armament, autorizează pe d. Roosevelt să târască

Statele Unite într'un războiu și face din președintele Statelor Unite un fel de dictator.

După părerea d-lui Wheeler, adversarii proiectului de lege exprimă punctul de vedere al majorității opiniei publice americane. Dacă proiectul de lege ar fi adoptat, Congresul nu ar mai fi decât o fară tragică.

Secțiile de votare pentru plebiscitul din 2 Martie 1941

SECȚIA I

În localul „Sfatului” din Piața Liberății, care va cuprinde votanții din Cetate.

SECȚIA II

În sala de gimnastică a liceului „Andrei Șaguna”, care va cuprinde votanții din cartierul „Schei”.

SECȚIA III

În localul Școlii Săsești din str. Lungă No. 71, care va cuprinde votanții din Brașov-Vechi, Stupini, Fabrica de Zahăr Bod cu numele de familie dela litera A—L inclusiv.

SECȚIA IV

În localul Școlii primare de stat din str. de Mijloc No. 73, care va cuprinde votanții din Brașov-Vechi, Stupini și Fabrica de zahăr Bod, cu numele de familie dela litera M—Z inclusiv.

SECȚIA V

În localul Liceului Industrial (Arte și Meserii) din str. Gen. Moșoiu (fostă Gării), care va cuprinde votanții din cartierul Blumăna până la fabrica Schiel.

SECȚIA VI

În localul Școlii primare din Calea Bucureștilor, care va cuprinde votanții din Blumăna, din partea de dincolo de fabrica Schiel, Noua, Dârste și Timiș.

SECȚIA VII

Vor vota ofițerii de rezervă, subofițerii și trupă concentrați, în cazarmele unde sunt cantonați.

SECȚIA VIII

Se va face în clădirea gării Brașov în vestibulul mare, care se va amenaja în acest scop. Aici va vota tot personalul cefierit aflat Duminecă în serviciu.